

4. BETÆNKNING

AFGIVET AF

LØNNINGSKOMMISSIONEN AF 1954

Det administrative bibliotek

Slotshdmsgade 12
1216 København K

BETÆNKNING NR. 219

1959

Betænkning angående de grønlandske bestillingsmænds lønnings- og normeringsforhold.

Indledning.

På lønningskommissionens plenarmøde den 26. juni 1957 blev det vedtaget at nedsætte et særligt udvalg til behandling af de forskellige lønnings- og normeringsræssige problemer vedrørende de under Grønlands styrelse ansatte tjenestemænd og de på Grønland ansatte bestillingsmænd.

Udvalget fik følgende sammensætning:

Hugo Engmann, formand,
Holger Eriksen,
F. Heich,
Erna Sørensen,
Aage gh,
P. Madsen,
M. S. Lyngesen,
Chr. Strøm og
Stinus Nielsen.

Udvalget tiltrådtes af departementschef *Eske Bruun* som repræsentant for ministeriet for Grønland samt af de 2 grønlandske folketingsmænd *Augo Lyng* og *Elias Lauf*.

I en del af udvalgets møder har direktør *H. C. Christiansen*, den kongelige grønlandske handel, eller i hans forfald vice-direktør *Magnus Jensen*, deltaget.

Udvalget har haft lejlighed til at forhandle med følgende repræsentanter for Den grønlandske Bestillingsmandsforening: formanden *Rasmus Berthelsen*, *Ludvig Hammeken* og *Karl Lennert*. Endvidere har landshøvding *Lundsteen* deltaget i et enkelt af udvalgets møder.

Medens de særlige spørgsmål vedrørende statstjenestemændene under Grønlands styrelse er behandlet i kommissionens 2. betænkning, afdeling 20, side 168 ff., blev spørgsmålet om bestillingsmændenes lønnings- og normeringsforhold, som det fremgår af indledningen til nævnte betænkningsafsnit, udskudt til senere behandling.

Under forhandlinger med repræsentanterne for bestillingsmandsforeningen blev der fremsat ønske om oprykning af en del stillinger til højere lønningsklasser under hensyn til den siden sidste normering stedfundne ændring af de arbejdsmæssige forhold. Da sådanne normeringsforslag kræver detailovervejelser på grundlag af indstillinger, der som følge af de vanskelige kommunikationsforhold endnu ikke har kunnet tilvejebringes, er der i kommissionen enighed om, at det bør overlades til ministeriet for Grønland at gennemføre disse normeringsændringer pr. 1. april 1959 efter indhentet udtalelse fra lønningsrådet.

Kommissionen finder det ligeledes hensigtsmæssigt, at den endelige behandling af spørgsmålet om ansættelse af visse bestillingsmænd som statstjenestemænd søges gennemført ved den kommende normeringslov på sædvanlig måde efter behandling i lønningsrådet og i overensstemmelse med de i nærværende betænkning anførte retningslinjer.

Bestillingsmandsordningens udvikling.

Indtil Danmark optog forbindelsen med Grønland i det 18. århundrede, ernærede den grønlandske befolkning sig udelukkende som fangere og fiskere. På den enkelte boplads levede befolkningen i en fælles økonomi, der ikke var begrænset til en snævrere kreds af nærbeslægtede, men var udstrakt til hele slægten eller eventuelt til hele samfundet på vedkommende boplads. Dette system var udelukkende baseret på naturaløkonomi og havde til forudsætning, at alle inden for slægten efter evne arbejdede for fællesskabet. Under de således givne forudsætninger udformedes en sædvanebestemt ordning, hvorefter børn, uarbejdsdygtige og gamle blev forsørgede.

De danske handelsmænd, præster, læger, lærere etc., der kom til landet, havde imidlertid brug for den lokale befolknings hjælp på en række områder. De grønlændere, der ydede denne arbejdsindsats, gik efterhånden mere eller mindre ud af det fanger- og fiskersamfund, der da eksisterede, og der opstod på denne måde en lønmodtagergruppe, der ikke i et tilstrækkeligt omfang kunne sørge for deres børns uddannelse i fangererhvervet, og derfor ikke i samme omfang som tidligere havde mulighed for at blive underholdt af deres børn på deres gamle dage.

Det var derfor naturligt, at den danske stat overtog forsørgelsen af de grønlændere, der gik i dansk tjeneste, således at de pågældende fik sikkerhed for fast lønning i deres tjenestetid og en sikring, når arbejdsevnen svigtede på grund af sygdom, invaliditet eller alder.

Efterhånden som den danske virksomhed på Grønland øgedes, voksede omfanget af den grønlandske lønmodtagergruppe. Udviklingen medførte endvidere, at der i tidens løb skete en deling af den grønlandske lønmodtagergruppe, således at den del af den, der havde en konstant beskæftigelse, var sikret en fast lønning og et varigt ansættelsesforhold samt pension eller understøt-

telse i tilfælde af afskedigelse, medens de af dem, der kun lejlighedsvis eller mere tilfældigt beskæftigedes, aflønnedes efter dag- eller timelønsatsen og uden adgang til pension etc. Denne sidste gruppe kaldtes „den lejede arbejdsstab“.

En væsentlig gruppe inden for de fastlønnede grønlandske lønmodtagere udgjordes af de såkaldte „underbetjente og mandskab“ i modsætning til de udsendte danske „overbetjente“ (kolonibestyrere og assistenter); hertil kom overkateketer (indfødte lærere ved den almindelige børneskole og ikke præsteviede medhjælpere for præsterne) samt grønlandske jordemødre.

Indtil 1920 fandtes bestemmelserne om ansættelses- og lønvilkår for „underbetjente og mandskab“, kateketer og jordemødre (personalegrupper, der nu omfattes af bestillingsmandsregulativet) spredt i forskellige love og regulativer; uanset visse forskelligheder gik disse bestemmelser ud på at sikre de nævnte lønmodtagere en tjenestemandslignende status med en fast årlig løn og adgang til pension eller understøttelse ved afgang på grund af alder eller svagelighed.

Efter at de forannævnte kolonibestyrere, assistenter m. v. var blevet optaget i tjenestemandsløven af 1919, blev der den 5. august 1920 udstedt et „lønnings- og pensionsregulativ for tjenestemænd på Grønland, der ikke falder ind under de danske lønningslove“. Dette lønningsregulativ omfattede alle de foran nævnte fastlønnede grønlandske lønmodtagere: håndværkere, arbejdsmænd, matroser, underassistenter, udstedsbestyrere, fartøjsførere m. fl, kateketer og jordemødre (de nuværende bestillingsmænd); endvidere blev der i regulativet givet særlige lønregler for danske, der var udsendt til tjeneste som udstedsbestyrere, erhvervsledere og skonnertførere.

Ved bekendtgørelse af 15. oktober 1946 om grønlandske bestillingsmænd — senere

ændret ved bekendtgørelse af 1. april 1150 (jfr. bilag 1) — fastslog man betegnelsen „bestillingsmænd" for de grønlandske tjenestemænd, medens man bevarede betegnelsen „tjenestemænd"¹ for de danske tjenestemænd på Grønland, hvis stillinger ikke blev optaget i tjenestemandsløven, men som blev aflønnet efter en særlig bekendtgørelse af 22. januar 1947 vedrørende udsendte skonnertførere, erhvervsledere, udstedsbestyrere m. v. („skonnertførerregulativet"); sidstnævnte gruppe opnåede stort set samme lønninger, pension og øvrige rettigheder som danske tjenestemænd.

Medens de grønlandske lønmodtagergrupper, der nu omfattes af bestillingsmandsordningen, i mere end et århundrede har haft en tjenestemandslignende status, lå selve lønniveauet indtil de allerseneste år væsentlig lavere end for de danske tjenestemænd. Det kan således anføres, at i 1920 androg lønnen for en håndværker med 25 års tjeneste ca. 1 000 kr. årlig. Baggrunden herfor var bl. a., at man forudsatte, at tjenesten ikke var mere tidkrævende, end at den lod sig forene med en vis deltagelse i jagt og fiskeri til supplerung af bestillingsmandens forbrugsgoder. Løvrigt anlagde man den principielle betragtning, at bestillingsmændene ikke burde have en kontantindtægt, som i for høj grad udskilte dem fra deres grønlandske medborgere og gjorde dem til en økonomisk overklasse i det grønlandske samfund.

Denne lave aflønning er med årene blevet stærkt forbedret, således navnlig ved lønregulativene af 1946 og 1950. Efter dette sidste gik man over til at lønne bestillingsmændene efter det princip, at de skulle have de samme lønningselementer som de tjenestemænd, der i Danmark forretter en tilsvarende tjeneste, med undtagelse af reguleringstillægget, idet de i stedet for dette fik dels et særligt grønlandsk reguleringstillæg afpasset efter de grønlandske udgiftsforhold (herunder skattefriheden), dels et særligt grønlandsk brændselstillæg.

Samtidig har de frie erhververe, navnlig fiskere og fåreholdere, fået betydeligt bedre muligheder for at skaffe sig kontante indtægter, end tilfældet var indtil 1920'erne, således at forskellen i levefod trods den store lønstigning ikke er væsentlig, og da

arbejdsintensiteten på Grønland er voksende, kan man normalt regne med, at fuldt beskæftigede lønmodtagere som regel kun uden for normal arbejdstid kan deltage i jagt og fiskeri.

Ved siden af lønregulativene for de fastlønnede grønlandske lønmodtagere har der siden 1920 været regulativmæssige bestemmelser om aflønning af ufaglært arbejdskraft med timeløn og uden adgang til pension eller understøttelse. I sommeren 1950 blev der mellem den grønlandske arbejdersammenslutning og statens repræsentanter på Grønland indgået overenskomster om aflønning af såvel faglærte som ufaglærte arbejdere på Grønland, og disse overenskomster omfatter alle arbejdere og håndværkere, som engageres på Grønland, hvad enten de er danske eller grønlandere. Derimod aflønnes arbejdere og håndværkere, som antages til sæsonarbejde på Grønland, efter særlige overenskomster mellem staten og fagforbundene. Lønniveauet efter de foran nævnte overenskomster mellem staten og den grønlandske arbejdersammenslutning svarer i store træk til lønniveauet for faglærte og ufaglærte bestillingsmænd, jfr. bilag 7. Overenskomstlønner er i øvrigt opbygget således, at den kvalificerede, flittige og stabile arbejder har adgang til i betydeligt omfang at forøge sin indtægt, og det kan allerede nu siges, at overenskomsterne har virket efter hensigten, nemlig at fremme arbejdsintensiteten hos de grønlandske lønmodtagere.

Det samlede antal bestillingsmænd under ministeriet for Grønland og den kongelige grønlandske handel udgjorde pr. 1. september 1957 731 (jfr. bilag 3), medens der pr. samme dato var ansat i alt 7 personer (3 skonnertførere og 4 udstedsbestyrere (hvoraf 1 dog lønnet som skonnertfører)) i henhold til skonnertførerbekendtgørelsen af 22. januar 1947. Spørgsmålet om fortsat opretholdelse af den sidstnævnte kategori vil blive løst ved drøftelser mellem ministeriet for Grønland og finansministeriet.

I bilag 5 er opstillet en oversigt over antallet af bestillingsmænd i de forskellige lønningsklasser såvel inden for ministeriet for Grønland som inden for den kongelige grønlandske handel samt en beskrivelse af de enkelte bestillingsmandsgruppers arbejdsområde.

Forskelligheder i ansættelsesforholdene mellem bestillingsmænd og tjenestemænd.

De grønlandske bestillingsmænds almindelige retsstilling svarer på væsentlige punkter til tjenestemændenes. Der gør sig dog en række forskelligheder gældende, hovedsagelig begrundet i de særlige grønlandske forhold. Blandt disse forskelligheder skal nævnes:

De særlige regler om afskedigelse på grund af strafbare forhold, tjenesteforseelser eller misligheder er anført i § 44 i bekendtgørelsen om grønlandske bestillingsmænd og i § 9 i bekendtgørelsen af 22. januar 1947; men bestemmelserne svarer ikke helt til de tilsvarende bestemmelser for statstjenestemænd, jfr. lov om lønninger og pensioner m. v. til statens tjenestemænd §§ 60 og 61, ligesom spørgsmålet om ret til pension eventuelt pensionens størrelse afgøres af styrelsen for bestillingsmændenes vedkommende og af ministeren for de i henhold til bekendtgørelse af 22. januar 1947 ansattes vedkommende, medens dette spørgsmål efter loven om lønninger og pensioner m. v. til statens tjenestemænd afgøres af lovgivningsmagten (finansloven eller tillægsbevillingsloven).

Hverken bekendtgørelsen af 22. januar 1947 eller bestillingsmandsbekendtgørelsen indeholder regler om disciplinær forfølgning og straf samt om appel til domstolene, jfr. §§ 17-20 i loven om lønninger og pensioner m.v. til statens tjenestemænd, og der er ikke

i bekendtgørelserne sikret de ansatte tilsvarende retsbeskyttelse som statstjenestemændene efter loven om lønninger og pensioner m. v., jfr. således nævnte lovs bestemmelser om retten til at blive gjort bekendt med skriftlige fremstillinger vedrørende tjenesteforseelser, krav om forhør og ret til at møde med bisidder, føre vidner, afgive skriftlige indlæg, ligesom organisationer for bestillingsmændene ikke har tilsvarende rettigheder som tjenestemandsoorganisationerne til at gribe ind i disse sager.

Herudover findes der yderligere en række forskelligheder mellem bestillingsmændenes og tjenestemændenes faktiske ansættelsesvilkår. F. eks. er låneordningen og pensionsordningen på vigtige punkter væsentligt gunstigere end tjenestemændenes.

Der henvises herom til den i bilag 2 optagne fortegnelse, der angiver forskellighederne i ansættelsesvilkårene for bestillingsmænd, de på Grønland i henhold til tjenestemandsløven af 1946 ansatte tjenestemænd og tjenestemænd, der her i landet var ansat i henhold til tjenestemandsløven af 1946.

I bilag 4 er opstillet en oversigt over forskellighederne i ansættelsesvilkårene for bestillingsmænd og for tjenestemænd ansat i henhold til lov af 7. juni 1958 om lønninger og pensioner m. v. til statens tjenestemænd.

Grønlandskommissionens stilling til bestillingsmandsordningen m. v.

Grønlandskommissionen har i sin betænkning af 28. februar 1950 flere gange udtalt sig om bestillingsmændenes forhold. Således er der i afsnittet vedrørende lønninger og personalepolitik (bind 5, II, side 80) fremhævet, at det for den fremtidige lønnings- og personalepolitik på Grønland måtte anses for hensigtsmæssigt, om man søgte at indskrænke antallet af den store gruppe af personer, der omfattes af bestillingsmandsbekendtgørelsen og i stedet søgte de pågældende ansat på mere løse vilkår og aflønnet på anden måde. Det var kommissionens synspunkt, at man som egentlig fastansatte i pensionsberettigende stillinger

kun skulle bibeholde sådanne personer, der virker ved den egentlige administration i snævrere forstand. Kommissionen begrundede nærmere denne opfattelse med, at man herved havde bedre mulighed for at foretage en udvælgelse af den bedst egnede arbejdskraft, større mulighed for løndifferentiering og større smidighed inden for administrationen, når man ikke var bundet til fortsat at arbejde med samme medarbejderstab, som man engang har ansat, hvilket især har stor betydning i en periode, hvor der finder en forskydning af forvaltningsarbejdet sted. Kommissionen fremhævede endvidere, at man ved en sådan smidig lønpolitik vil have

mulighed for at indføre akkordsystemet, hvor forholdene f. eks. inden for den tekniske forvaltning tillader en sådan lønberegning, og hvorved man kan opnå en virkelig stimulering af arbejdsintensiteten og produktiviteten samt gøre hele arbejdsmarkedet mere letflydende. Endelig fremhæves i kommissionsbetænkningen, at man ved en sådan ordning kan fremme den ønskede udvikling af håndværk til frit erhverv.

I afsnittet om den økonomiske politik på Grønland (bind 5, T, side 33) har Grønlandskommissionen som et middel til fremme af grønlændernes personlige arbejds effektivitet og dermed produktionen peget på det ønskelige i, at det fremtidige lønsystem for bestillingsmændenes vedkommende i størst muligt omfang opbygges således, at de pågældendes økonomiske vilkår i højere grad bliver afhængige af deres arbejdsindsats.

Bestillingsmændenes ønsker om ændring i deres stilling.

Efter ophævelsen af Grønlands status som koloni ved grundloven af 1953 blev der af bestillingsmændene rejst spørgsmål om at blive optaget i tjenestemandsguppen, og med henblik herpå havde repræsentanter for bestillingsmændene i efteråret 1956 et møde med lønningskommissionens forretningsudvalg.

Ved dette møde udtalte bestillingsmandsforeningens formand bl. a. følgende:

„Jeg vil gerne i denne forbindelse understrege, at på grund af, at Grønland og Danmark hidtil har været og fortsat antagelig i mange år fremover vil være to i flere henseender adskilte økonomiske områder, er lønningsproblemerne særdeles komplicerede. Ikke mindst i disse år, hvor der sker en opbygning af det grønlandske samfund, er det nødvendigt, at der til løsning af en række forskellige opgaver udsendes personale fra Danmark. Dette personale må, hvad enten det er fast ansat tjenestemandspersonale eller personale ansat på tjenestemandslignende løn eller efter overenskomst, have en compensation eller en præmie for at tage til Grønland. Denne gruppe funktionærer og arbejdere på Grønland er et vanskeligt problem, fordi de således har højere levestandard og en række andre rettigheder end

Endvidere fremgår det flere steder af Grønlandskommissionens betænkning, at de betydelige erhvervsmæssige opgaver, som staten varetager på Grønland, men som herved udføres af private (f. eks. forsynings-tjenesten, indhandlingen og forædlingen af fiskeriprodukter m. v. samt driften af skibs- og bådeværfter og størstedelen af den tekniske tjenestes øvrige værksteder) bør drives på en sådan måde, at det vil være muligt for private senere at overtage dem. Da der netop inden for disse områder er ansat en række bestillingsmænd, må det bl. a. være disse bestillingsmænd, kommissionen henlyder til, når der som ovenfor anført i afsnittet om lønnings- og personalepolitikken slås til lyd for en overførelse af visse bestillingsmænd til ansættelse på løsere vilkår og med en anden aflønningsform.

den lokale befolkning. Vi er klar over, såvel blandt bestillingsmændene som i landsrådet, at vi ikke i en Længere række kan undgå denne deling. Under de fornylig afsluttede lønoverenskomster for arbejdere er man også gået ud fra, at der fortsat må sondres mellem udsendt arbejdskraft og lokal arbejdskraft.

Disse vanskelige problemer har igennem årene medført ustandselige drøftelser såvel i ministeriet som på Grønland både inden for administrationen og inden for de offentlige råd, derunder navnlig landsrådet. Man har til dato ikke været i stand til at finde frem til en løsning, som kunne tilfredsstille alle parter.

Det vil derfor være særdeles vanskeligt for os ved et møde som dette at fremsætte et egentligt forslag til problemernes løsning, men vi vil gerne over for lønningskommissionen skitsere, hvorledes vi kunne tænke os bestillingsmændenes overgang til tjenestemandsguppen arrangeret.

Vi er som nævnt indforstået med, at vi ikke kan blive stillet økonomisk på fuldstændig samme måde som de udsendte tjenestemænd. Disse har, som jeg har nævnt, en præmie for at bo på Grønland bestående navnlig i skattefrihed og fribolig.

Vi er klar over, at vore aflønningsforhold må rette sig efter det grønlandske økonomiske niveau. På den anden side lægger vi afgørende vægt på, at vi principielt ikke har andre og ringere rettigheder end tjenestemænd.

Vi må derfor være af den opfattelse, at vi samtidig med, at vi får navn af tjenestemænd, stilles økonomisk aldeles som tjenestemænd i tilsvarende lønningsklasser og med tilsvarende arbejde som i Danmark. Så vidt vi kan skønne, må der altså foretages en økonomisk undersøgelse, som viser, hvilke lønningsdele vi bør have for at kunne opnå samme levestandard som tjenestemænd i Danmark.

Vi er klar over, at bestillingsmandsgruppen omfatter flere grupper, som man normalt i Danmark ikke ville ansætte som tjenestemænd, men derimod aflønne efter overenskomst. Vi er indforstået med, at man efterhånden afskaffer det specielt grønlandske system og kun som tjenestemænd på Grønland ansætter folk i sådanne grupper, hvor man normalt i Danmark ville ansætte folk som tjenestemænd. Vi forudsætter naturligvis her, at personer, som allerede i dag er bestillingsmænd, ikke stilles ringere.

Vi kan tænke os, at man helt afskaffer 4. og 5. lønningsklasse, hvortil der ikke findes noget tilsvarende i Danmark. Herunder kommer de såkaldte „karle“, d. v. s. ufaglærte arbejdsmænd, som udfører underordnet arbejde i statsinstitutioner. Endvidere fødselshjælpersker, som antagelig bør overgå til en honorarløn, husholdersker ved sygehusene og plejersker ved sygehusene, hvilke to sidste grupper antagelig bør aflønnes efter overenskomst. De mindst uddannede kateketer er ligeledes i 4. lønningsklasse. Der uddannes ikke mere kateketer med så ringe uddannelse, at de vil blive ansat i 4. lønningsklasse. Denne gruppe vil derfor bortfalde af sig selv, men som jeg i anden forbindelse skal redegøre for, mener vi, at de tilbageværende i denne gruppe bør oprykkes i 3. lønningsklasse.

I 3. og 2. lønningsklasse figurerer som bestillingsmænd en stor gruppe håndværkere og specialarbejdere. Det er ikke sædvanligt, at staten ansætter håndværkere som tjenestemænd, og vi er indforstået med, at man fremtidig, bortset måske fra ganske særlige

tilfælde, undlader at ansætte håndværkere som grønlandske tjenestemænd, men at de overgår til overenskomstaflønning.

På den her skitserede måde vil antallet af grønlandske bestillingsmænd (eller altså senere grønlandske tjenestemænd) efterhånden blive reduceret meget væsentligt, en tendens som vi, som nævnt, er indforstået med.

Vi vil gerne understrege, at det kun er på det rent lønningsmæssige område, at vi er indforstået med, at de nye grønlandske tjenestemænds løn skal adskille sig fra de udsendte tjenestemænd. Som jeg nævnte ved det sidste møde, har de udsendte tjenestemænd en række rettigheder, som bestillingsmændene ikke har. Det er ikke min opgave at komme med forslag til, hvorledes de udsendte tjenestemænds fremtidige lønordning skal være, men vi vil gerne slå fast, at det er vores ønske, at der ikke fremtidig med hensyn til sådanne særlige rettigheder gøres nogen forskel mellem udsendte og fastboende tjenestemænd. Undtagelse herfra kan dog tænkes for permissionssystemets vedkommende, som kun har betydning for de udsendte tjenestemænd, samt vedrørende opdragelsestilskuddet, som for grønlandske tjenestemænd erstattes af den almindelige for alle grønlændere gældende uddannelsesordning. Når vi i øvrigt går ind for, at der, så længe de økonomiske forhold er af en sådan speciel karakter, som de er på Grønland for tiden, kan være en forskel på udsendte og ikke udsendte tjenestemænds økonomiske forhold, er det naturligvis under den forudsætning, at der ikke ved overgangen fra bestillingsmandsstatus til tjenestemandstatus for nogen grupper bliver tale om en lønnedgang. Det er vores opfattelse, at dette ikke kan blive tilfældet, idet bestillingsmændenes realløn i dag, således som jeg tidligere har gjort opmærksom på, ligger ikke uvæsentligt under de danske tjenestemænds“.

Under de stedfundne drøftelser i udvalget har bestillingsmændenes repræsentanter yderligere uddybet de ovenfor refererede synspunkter derved, at bestillingsmændene har fremsat ønske om, at samtlige de nuværende bestillingsmænd overføres til tjenestemænd, og at der først ved ledighed i de nuværende bestillingsmandsstillinger tages under overvejelse, om fremtidige ansættelser

skal ske på tjenestemandsbasis eller på mere løse vilkår. Endvidere har bestillingsmandsrepræsentanterne på det rent lønmæssige område fremhævet, at deres ønsker er straks at opnå samme realløn, som tjenestemænd i tilsvarende stillinger oppebærer her i landet.

Kommissionens overvejelser og forslag.

I. Spørgsmålet om de nuværende bestillingsmænds overgang til tjenestemandsansættelse.

Som det foran er nævnt, går den grønlandske bestillingsmandsforenings principale ønsker ud på, at hele bestillingsmandsgruppen på 731 personer bør overføres til tjenestemandsansættelse.

En del af bestillingsmændene er ikke fuldt beskæftigede, og i flere tilfælde ville man næppe hernede ansætte tjenestemænd til udførelse af det arbejde, som en del af bestillingsmændene udfører på Grønland. Dertil kommer, at flere af de bestillingsmænd, der udfører tilsvarende arbejde som tjenestemænd hernede, ikke opfylder de uddannelsesmæssige kriterier, som her i landet ville blive krævet for ansættelse i tjenestemandstillinger. Inden for visse områder gennemføres der imidlertid for tiden en omlægning af uddannelsen på Grønland, og den nye uddannelse vil efter kommissionens opfattelse bedre kunne danne grundlag for ansættelse i tjenestemandstillinger.

Kommissionen må i øvrigt være enig i det af grønlandskommissionen anførte om, at der må vises tilbageholdenhed med fastansættelse af grønlandske lønmodtagere, og må mene, at man fremtidig i større omfang bør gå over til ansættelse efter overenskomst eller på kontraktvilkår.

Det er i øvrigt kommissionens opfattelse, at udviklingen har medført, at der ikke længere på Grønland er behov for en særlig ansættelsesordning, der afviger fra de vilkår, der er gældende for de forskellige lønmodtagere her i landet, og kommissionen må derfor mene, at der ikke bør foretages nye ansættelser af bestillingsmænd på Grønland.

Uanset de ovenfor anførte principielle betænkeligheder ved en overførsel af de nu ansatte bestillingsmænd til tjenestemandsguppen, og uanset at det af finansministe-

Om bestillingsmandsforeningens stillingtagen til kommissionens forslag henvises til foreningens erklæring af 4. september 1958, der er optaget som bilag 6.

ren nedsatte udvalg vedrørende de fremtidige ansættelsesvilkår i staten endnu ikke har taget stilling til, i hvilket omfang der fremtidig bør ansættes tjenestemænd, finder kommissionen det forsvarligt delvist at imødekomme det af bestillingsmændene fremsatte ønske om overgang til tjenestemandsansættelse og mener derfor at kunne anbefale, at et vist antal af de nu ansatte særligt kvalificerede bestillingsmænd overgår til tjenestemandsansættelse.

Efter at den grønlandske bestillingsmandsforening var blevet gjort bekendt med, at dens principale ønske om en overførsel af samtlige nuværende bestillingsmænd til tjenestemænd ikke kunne forventes imødekommet, har bestillingsmandsforeningen i en udtalelse af 4. september 1958 til lønningskommissionen, jfr. bilag 6, henstillet, at der sker overførsel efter lønningsklasser, således at de højere lønningsklasser først og fremmest overføres som tjenestemænd.

I overensstemmelse med de synspunkter, som bestillingsmandsforeningen har gjort gældende, finder kommissionen at kunne gå ind for, at de i den hidtidige første lønningsklasse ansatte bestillingsmænd får adgang til ansættelse i tjenestemandstillinger pr. 1. april 1959.

Da bestillingsmændenes vilkår imidlertid på visse områder er gunstigere end de tilsvarende vilkår for tjenestemandene, og det derfor kan være betænkeligt for de pågældende -at søge tjenestemandsansættelse, bl. a. på grund af alder, finder kommissionen det rimeligt, at der i overensstemmelse med bestillingsmandsforeningens ønske (jfr. det i bilag G udtalte) gives de pågældende adgang til at vælge, om de ønsker at overgå til tjenestemandsansættelse eller forblive på de hidtidige vilkår.

På nuværende tidspunkt vil det ikke være.

muligt at fastslå antallet af de bestillingsmænd, der efter de ovenfor anførte retningslinjer kan påregnes overført til tjenestemandsansættelse, men antallet vil næppe overstige 100.

Tinder hensyn til det ønskelige i, at man i større omfang end hidtil går over til aflønning efter akkordsystem eller lignende, skal kommissionen samtidig henstille, at der af ministeriet for Grønland tilvejebringes en ordning, hvorefter bestillingsmænd i det omfang, arbejdet egner sig dertil, får adgang til at søge ansættelse i henhold til de gældende overenskomster og således, at de bevarer adgangen til pension i henhold til bestillingsmandsbekendtgørelsen.

Da der efter kommissionens opfattelse er opstået en vis modvilje mod selve bestillingsmandsbetegnelsen, skal man endelig foreslå, at betegnelsen for de bestillingsmænd, der ikke overgår til tjenstemandsansættelse, ændres til „grønlandske tjenestemænd“.

II. *Regulering af bestillingsmændenes lønninger m. v.*

Efter den gældende bestillingsmandsbekendtgørelse tilkommer der som tidligere nævnt bestillingsmændene visse goder, som statstjenestemændene ikke har, herunder en gunstigere pensionsretlig stilling, husbygningsferie m. v. Det er kommissionens opfattelse, at de bestillingsmænd, der ikke overgår til tjenstemandsansættelse, bør bevare disse goder, således at der — bortset fra lønningsbestemmelserne — i det store og hele kun foretages en nødvendig teknisk revision af den gældende bestillingsmandsbekendtgørelse.

Spørgsmålet om, i hvilket omfang der for de bestillingsmænd, der ikke overføres til tjenstemandsansættelse, bør finde lønforbedring sted, har kommissionen gjort til genstand for indgående overvejelser.

Der er af bestillingsmandsrepræsentanterne i denne forbindelse fremsat ønske om at opnå samme realløn, som tjenestemænd i tilsvarende stillinger oppebærer her i landet. Kommissionen har imidlertid ikke fundet det praktisk muligt at fastslå lønforbedringer, der bør gennemføres ud fra disse synspunkter, men har fundet det rigtigst at fastsætte lønningerne under hensyn til de indtægter, som de overenskomst-

lønnede oppebærer og til de lønforbedringer, der er gennemført for statstjenestemænd, idet kommissionen finder det betænkeligt at fastsætte sådanne lønninger, at de forskellige lønmodtageres lønniveau på Grønland bringes ud af balance.

Som det fremgår af den i bilag 7 opstillede sammenligning mellem lønningerne for bestillingsmænd og overenskomstlønnede på Grønland, er det tvivlsomt, om der er grundlag for at gennemføre en generel lønforhøjelse for samtlige bestillingsmænd. Kommissionen finder det imidlertid forsvarligt, - - bl. a. under hensyn til, at der ikke sker nyansættelser i de omhandlede stillinger —, at der ligesom for statstjenestemændene foretages sådanne ændringer af bestillingsmændenes lønvilkår, at de nu ansatte med virkning fra 1. april 1958 får en vis lønforbedring.

Kommissionen skal i øvrigt foreslå, at de principper, der har været lagt til grund ved den stedfundne omlægning af lønsystemet for tjenestemænd her i landet, også anvendes ved en revision af lønsystemet for de grønlandske bestillingsmænd.

Man skal således foreslå, at man indfører ens lønninger for forsørgere og ikke-forsørgere, og at det hidtil ret indviklede lønsystem for bestillingsmænd erstattes med et nyt og mere enkelt system, hvor bruttolønnen pr. 1. april 1958 fremtræder som en enhed.

Kommissionen foreslår endvidere, at den fremtidige regidering af bestillingsmandslønningerne sker i form af 2 tillæg, et automatisk virkende dyrtidstillæg og et overenskomstillæg. Ved overenskomstillæggets fastsættelse vil der kunne tages hensyn til løn- og indkomstudviklingen i den øvrige del af det grønlandske samfund.

Ved at gennemføre en hjemmel til at give dyrtidstillæg samt overenskomstillæg, der bygger på den øvrige løn- og indkomstudvikling på Grønland, vil det efter kommissionens opfattelse ikke være nødvendigt at afvente resultatet af de af grønlandsministeriet iværksatte forbrugsundersøgelser på Grønland (jfr. lønningskommissionens 2. betænkning, side 168).

Kommissionen skal ligeledes foreslå, at det hidtidige system, hvorefter bestillingsmændenes pensionsbidrag beregnes som 5 pct. af den pensionsgivende løn, ændres

således, at pensionsbidraget fremtidig fastsættes til 4 pct. af bruttolønnen + det til enhver tid gældende dyrtidstillæg + det til enhver tid gældende overenskomstillæg.

Yderligere skal kommissionen foreslå, at de for bestillingsmændene gældende stedstillæg ændres.

Endelig foreslår kommissionen, at der sker en omlægning af bestillingsmændenes lønnskasser i overensstemmelse med den omlægning af lønningsklasserne, der ved loven om lønninger og pensioner m. v. til statens tjenestemænd er gennemført for tjenestemændenes vedkommende, og kommissionen stiller derfor forslag om, at bestillingsmændene indplaceres i nedenstående 5 lønningsklasser:

1. lønningsklasse (svarende til de nuværende lønningsklasser 5 a og 5 b)
3 180-4920 kr. (5 alderstillæg a 240 kr. hvert andet år).
2. lønning sklasse (svarende til den nuværende 4. lønningsklasse)
4 020—5910 kr. (4 alderstillæg a 420 kr. og 1 alderstillæg a 240 kr. hvert andet år).
3. lønningsklasse (svarende til de nuværende lønningsklasser 3 og 4).
4020 - 7500 kr. (6 alderstillæg a 120 kr. og 1 alderstillæg a 240 kr. hvert andet år).
4. lønningsklasse (svarende til de nuværende lønningsklasser 2 a og 2 b)
6 000 -8 700 kr. (9 alderstillæg a 300 kr. hvert andet år)
5. lønningsklasse (svarende til den nuværende i. lønningsklasse)
7 350- 9 900 kr. (3 alderstillæg a 450 kr. og 2 alderstillæg a 600 kr. hvert 3. år).

1 forslaget er anvendt tilsvarende fremgangsmåde med hensyn til nummereringen i lønningsklasser som i loven om lønninger og pensioner m. v. til statens tjenestemænd, således at laveste lønningsklasse betegnes som 1. lønningsklasse.

Ved kommissionens overvejelser og ved forhandlingerne med bestillingsmændenes

repræsentanter er man blevet opmærksom på, at der for visse bestillingsmandsgruppers vedkommende er uoverensstemmelse mellem de med stillingerne forbundne arbejdsmæssige krav og den lønklasse, de pågældende stillingsgrupper hidtil har været henført til. Dette gælder bl. a. kateketer og telegrafister, for hvilke stillingers vedkommende kommissionen finder det rimeligt, at der foretages omplacering.

Kommissionen skal herefter indstille, at de nuværende bestillingsmænd indplaceres i de nye lønningsklasser på følgende måde:

Til 1. lønningsklasse henføres:

Plejersker og fødselshjælperer, dog således at plejersker og fødselshjælperer, der er særlig kvalificerede og har fuld beskæftigelse, eller hvor særlige forhold gør sig gældende, efter indstilling fra landslægen kan oprykkes til 3. lønningsklasse.

Til 2. lønningsklasse henføres:

Karle og arbejdsmænd.

Til 3. lønningsklasse henføres:

Andre kateketer under betegnelsen lærere samt lærerinder, matroser, økonomaer, kontorister. Endvidere indplaceres i denne lønningsklasse specialarbejdere samt grønlandsuddannede håndværkere af anden grad under betegnelsen håndværkere og grønlandsuddannede handelsbetjente af 2. grad under betegnelsen handelsbetjente.

Til 4. lønningsklasse henføres:

Formænd af 2. grad under benævnelsen formænd, danmarksuddannede håndværkere og grønlandsuddannede håndværkere af 1. grad, begge kategorier under betegnelsen håndværkere, kontorister, dan marksuddannede handelsbetjente og grønlandsuddannede handelsbetjente af 1. grad under betegnelsen handelsbetjente samt bedstemænd. Endvidere henføres til denne lønningsklasse telegrafister af 2. grad og telegrafister af 1. grad under betegnelsen telegrafister og seminarieuddannede kateketer af 1. grad og seminarieuddannede kateketer af 2. grad under benævnelsen lærere.

Til 5. lønningsklasse henføres:

Mestre og formænd af 1. grad under benævnelsen mestre, værkførere og forvaltere, medhjælpere og handelsforvaltere under benævnelsen handelsforvaltere og assistenter,

trykkeriledere, politibetjente, der har gennemgået politiskolen, overtelegrafister, og overkateketer af første grad og overkateketer af anden grad under benævnelsen lærere samt skonnertførere og fartøjsførere under benævnelsen skonnertførere og jordemødre af 1. og 2. grad under benævnelsen jordemødre.

Ved indplaceringen af bestillingsmændene i det af kommissionen udarbejdede nye lønssystem skal man foreslå anvendt en tilsvarende fremgangsmåde som den, der er anvendt for statstjenestemændene i § 119 i loven om lønninger og pensioner m. v. for statens tjenestemænd. Da den pensionsgivende del af bestillingsmændenes lønninger er forholdsvis højere end den pensionsgivende del af statstjenestemandslønningerne før den nye lov, har kommissionen ment, at der bør fastsættes et tillæg på 11 pct. ved indplaceringen af bestillingsmændene.

Der henvises til bilag 8 og bilag 9 om forslag til indplacering og de dermed forbundne nettolønstigninger.

Som det fremgår af den tidligere omtalte udtalelse af 4. september 1958 fra bestillingsmandsforeningens hovedbestyrelse (jfr. bilag G), har foreningen under forudsætning af, at der pr. 1. april 1959 sker oprykninger til højere lønningsklasser af en del bestillingsmænd, hvis arbejdsområde har skiftet karakter, ment at kunne gå ind for foranstående forslag.

Som det fremgår af de indledende bemærkninger, er det af foreningen tagne forbehold for sin tilslutning tilgodeset ved kommissionens forslag om at overlade til ministeriet for (ironiand at søge sådanne oprykninger gennemført pr. 1. april 1959, og kommissionen har herefter i overensstemmelse med foranstående udarbejdet det som bilag 10 optagne forslag til en bekendtgørelse om grønlandske tjenestemænd.

København, den 23. februar 1959.

Ulrik Andersen.	L. Buus-Pedersen.	Henry Christensen.	Hugo Engmann.
Formand.			
Holger Eriksen.	Aage Fogh.	Kirsten Gloerfeldt-Tarp.	F. Heick.
K. J. Jensen.	Aage Knudsen.	(I. C. F. Langseth.	J. Elkær Larsen.
M. S. Lyngesen.	P. Madsen.	Aage Nielsen.	Stinus Nielsen.
Karl Olsen.	Gustav Pedersen.	Chr. Strom.	Erna Sørensen.

J. H. Zeuthen.

<i>Bodil Andersen.</i>	<i>H. C. Fedders.</i>	<i>Erik Frank.</i>
	Sekretærer.	

BILAG

**Bekendtgørelse af 15. oktober 1946 om grønlandske bestillingsmænd
som ændret ved bekendtgørelse af 1. april 1950.**

Kapitel I.

Ansættelse af bestillingsmænd.

§ 1. Ansættelse som bestillingsmand er betinget af, at den, som skal ansættes, er fyldt 20 år.

Ansættelsen kan kun finde sted, såfremt det tidligst 3 måneder inden ansættelsen ved lægeattest godtgøres, at den, som skal ansættes, sundhedsmæssigt er egnet hertil, og navnlig at han ikke lider af tuberkulose.

Attesten udstedes i en af Grønlands styrelse nærmere fastsat form.

§ 2. Ansættelse som specialarbejder og ansættelse i de i § 17 omhandlede stillinger er normalt betinget af forudgående tjeneste som lærling i overensstemmelse med de af styrelsen herom særskilt foreskrevne regler. Undtagelse herfra kan gøres, når en passende uddannelse er opnået på anden måde end ved lærlinguddannelse.

Det kan i øvrigt ved særlige bestemmelser fastsættes for hver tjenestegren, hvilken uddannelse der skal gå forud for den første ansættelse som bestillingsmand.

Ansættelse efter den 1. i en måned regnes fra den 1. i den næste måned.

§ 3. Ansættelse i 3., 4. og 5. lønningsklasse undtagen af jordemødre foretages af landsfogederne eller provsten. De af landsfogederne og provsten foretagne ansættelser er dog betingede af approbation fra styrelsen, hvortil fornøden underretning sendes af landsfogederne eller provsten ledsaget af lægeattest samt de fornødne oplysninger om bestillingsmandens alder og øvrige forhold såsom uddannelse, ægteskabelige forhold m. v.

Hvor en ansættelse medfører udvidelse af de faktisk bestående rammer, skal styrelsens godkendelse indhentes på forhånd.

Ansættelse i 1. og 2. lønningsklasse samt af jordemødre foretages af Grønlands styrelse.

§ 4. Den, der ansættes som bestillingsmand, modtager fra statsministeriet et ansættelsesbrev med oplysning om lønvilkår og ansættelsesdato.

Kapitel II.

Lønningsbestemmelser.

Afdeling 1.

Kirke- og skolevæsenet.

§ 5. 1. lønningsklasse.

Lønning 2 310 kr. årlig stigende hvert 3. år med 300 kr. til 2 910 kr. og derefter hvert 3. år med 450 kr. til 3 810 kr.

Hertil henføres:

Overkateter af 1. grad (7).

Provstimedhjælper (1).

§ 6. 2. lønningsklasse.

a) Lønning 2 220 kr. årlig stigende hvert 3. år med 270 kr. til 3 300 kr.

Hertil henføres:

Overkateketer af 2. grad (28).

b) Lønning 2 400 kr. årlig stigende hvert 3. år med 150 kr. til 2 850 kr.

Hertil henføres:

Seminarieuddannede kateketer af 1. grad (20).

§ 7. 3. lønningsklasse.

Lønning 1 950 kr. årlig stigende hvert 3. år med 150 kr. til 2 400 kr.

Hertil henføres:

Seminarieuddannede kateketer af 2. grad. Specialarbejdere.

Ansættelse som specialarbejdere er betinget af, at den pågældende har opnået en

særlig uddannelse i overensstemmelse med det pågældende arbejdes karakter.

§ 8. 4. lønningsklasse.

Lønning 1 530 kr. årlig stigende hvert 3. år med 90 kr. til 1 800 kr.

Hertil henføres:
Andre kateketer.
Karle.

Afdeling 2.

Sundhedsvæsenet.

§ 9. 2. lønningsklasse.

b. Lønning 2 400 kr. årlig stigende hvert 3. år med 150 kr. til 2 850 kr.

Hertil henføres:

Jordemødre af 1. grad.

Ansættelse som jordemoder af 1. grad er betinget af, at den pågældende har bestået jordemodereksamen i Danmark, og at den pågældende er tjenstgørende ved et sygehus.

§ 9 a. 3. lønningsklasse.

Lønning 1 950 kr. årlig stigende hvert 3. år med 150 kr. til 2 400 kr.

Hertil henføres:

Jordemødre af 2. grad.

Specialarbejdere.

Ansættelse som jordemoder af 2. grad er betinget af, at den pågældende har bestået jordemodereksamen i Danmark.

Ansættelse som specialarbejder er betinget af, at den pågældende har opnået en særlig uddannelse i overensstemmelse med det pågældende arbejdes karakter.

§ 10. 4. lønningsklasse.

Lønning 1 530 kr. årlig stigende hvert 3. år med 90 kr. til 1 800 kr.

Hertil henføres:
Sygehuskarle.

§ 10 a. 5. lønningsklasse.

a) Lønning 1 050 kr. årlig stigende hvert 3. år med 90 kr. til 1 320 kr.

Hertil henføres:

Fødselshjælpersker af 1. grad (30).

Husholdersker af 1. grad.

Plejersker af 1. grad.

b) Lønning 780 kr. årlig stigende hvert 3. år med 90 kr. til 1 050 kr.

Hertil henføres:

Fødselshjælpersker af 2. grad.

Husholdersker af 2. grad.

Plejersker af 2. grad.

Ansættelse som fødselshjælpersker er betinget af, at den pågældende er uddannet af en af de i Grønland ansatte embedslæger og erklæret for brugbar eller har modtaget en tilsvarende mindst lige så fyldestgørende uddannelse andetsteds.

Afdeling 3.

Telegrafvæsenet.

§ 11. 1. lønningsklasse.

Lønning 2 310 kr. årlig stigende hvert 3. år med 300 kr. til 2 910 kr. og derefter hvert 3. år med 450 kr. til 3 810 kr.

Hertil henføres:

Overtelegrafister (12).

Mestre (2).

§ 12. 2. lønningsklasse.

b) Lønning 2 400 kr. årlig stigende hvert 3. år med 150 kr. til 2 850 kr.

Hertil henføres

Telegrafister af 1. grad.

§ 12 a. 3. lønningsklasse.

Lønning 1 950 kr. årlig stigende hvert 3. år med 150 kr. til 2 400 kr.

Hertil henføres:

Telegrafister af 2. grad.

Specialarbejdere.

Ansættelse som specialarbejder er betinget af, at den pågældende har opnået en særlig uddannelse i overensstemmelse med det pågældende arbejdes karakter.

§ 13. 4. lønningsklasse.

Lønning 1 530 kr. årlig stigende hvert 3. år med 90 kr. til 1 800 kr.

Hertil henføres:

Stationskarle.

§ 14. Telegrafister inden for andre tjenestegrene end telegrafvæsenet ansættes på de for telegrafister under telegrafvæsenet fastsatte lønningsvilkår.

Afdeling 4.

Handelen.

§ 15. 1. lønningsklasse.

Lønning 2 310 kr. årlig stigende hvert

3. år med 300 kr. til 2 910 kr. og derefter hvert 3. år med 450 kr. til 3 810 kr.

Hertil henføres:
Handelsforvaltere (30).
Medhjælpere.
Formænd af 1. grad (8).
Mestre.
Skonnertførere.

Ansættelse som skonnertfører er betinget af, at den pågældende har sætteskippereksamen eller fiskeskippereksamen.

§ 16. 2. lønningsklasse.

a) Lønning 2 220 kr. årlig stigende hvert 3. år med 270 kr. til 3 300 kr.

Hertil henføres:
Formænd af 2. grad.

b) Lønning 2 400 kr. årlig stigende hvert 3. år med 150 kr. til 2 850 kr.

Hertil henføres:

Danmarksuddannede håndværkere.
Danmarksuddannede handelsbetjente.
Grønlandsuddannede håndværkere af 1. grad (20).
Grønlandsuddannede handelsbetjente af 1. grad (40).
Fartøjsførere.
Bedstemænd.

Ansættelse som danmarksuddannet håndværker er betinget af, at den pågældende har fået **fuld** uddannelse i Danmark, afsluttet med svendep prøve.

Ansættelse som danmarksuddannet handelsbetjent er betinget af, at den pågældende i Danmark har modtaget en uddannelse som i henseende til varighed og opnåede kvalifikationer ganske må sidestilles med en med svendep prøve afsluttet håndværkeruddannelse.

§ 17. 3. lønningsklasse.

Lønning 1 950 kr. årlig stigende hvert 3. år med 150 kr. til 2 400 kr.

Hertil henføres:

Grønlandsuddannede håndværkere af 2. grad.
Grønlandsuddannede handelsbetjente af 2. grad.
Matroser.
Specialarbejdere.

Ansættelse som specialarbejder er betinget af, at den pågældende har opnået en

særlig uddannelse i overensstemmelse med det pågældende arbejdes karakter.

§ 18. 4. lønningsklasse.

Lønning 1 530 kr. årlig stigende hvert 3. år med 90 kr. til 1 800 kr.

Hertil henføres:
Arbejds mænd.

Afdeling 5.

Andre tjenestegrene

§ 19. Bestillingsmænd ved andre tjenestegrene end kirke- og skolevæsenet, sundhedsvæsenet, telegrafvæsenet eller handelen ansættes efter de pågældende tjenestegrenes behov og bestillingsmændenes kvalifikationer i følgende lønningsklasser:

1. lønningsklasse.

Lønning 2 310 kr. årlig stigende hvert 3. år med 300 kr. til 2 910 kr. og derefter hvert 3. år med 450 kr. til 3 810 kr.

2. lønningsklasse.

a) Lønning 2 220 kr. årlig stigende hvert 3. år med 270 kr. til 3 300 kr.

b) Lønning 2 400 kr. årlig stigende hvert 3. år med 150 kr. til 2 850 kr.

3. lønningsklasse.

Lønning 1 950 kr. årlig stigende hvert 3. år med 150 kr. til 2 400 kr.

4. lønningsklasse.

Lønning 1 530 kr. årlig stigende hvert 3. år med 90 kr. til 1 800 kr.

5. lønningsklasse.

a) Lønning 1 050 kr. årlig stigende hvert 3. år med 90 kr. til 1 320 kr.

b) Lønning 780 kr. årlig stigende hvert 3. år med 90 kr. til 1 050 kr.

Ved fastsættelse af lønningsklasse vil de bestemmelser, som er givet med hensyn til de fornævnte 4 tjenestegrene, være at anvende som retningslinjer, idet ansættelse med lønvilkår som de for stillinger af 1. grad fastsatte kun kan finde sted under ganske særlige omstændigheder. Det angives i den pågældende bestillingsmands ansættelsesbrev, hvilken betegnelse hans stilling skal have, og i hvilken af de i denne paragraf nævnte lønningsklasser ansættelsen finder sted.

Nærmere regler kan gives ved lønningsregulativer for de enkelte tjenestegrene.

Kapitel III.

Honorarbestemmelser.

§ 20. De i §§ 21-24 omhandlede honorar lønnede er ikke bestillingsmænd og nyder, når der ikke udtrykkelig er gjort undtagelser, ud over de dem tillagte honorarer ingen af de i nærværende bekendtgørelse fastsatte rettigheder og ydelser.

Deres antagelse og fastsættelse af honorarets størrelse foretages af landsfogederne eller provsten, idet indberetning i hvert tilfælde indsendes til styrelsen, ledsaget af lægeattest, jfr. § 1.

§ 21. Honorarlønnede lærlinge (§ 2) oppebærer honorar efter et af styrelsen særskilt fastsat regulativ for lærlinges ansættelsesforhold.

Der tillægges endvidere honorarlønnede lærlinge brændselstillæg og reguleringstillæg efter de i §§ 25 og 26 fastsatte regler.

Endvidere tilkommer der lærlingene stedtillæg med halvdelen af de for bestillingsmændene til enhver tid fastsatte beløb.

For sådanne andre lærlinge, der af hensyn til deres uddannelse fytttes til fremmed sted eller optages på kostskole eller lignende, fastsættes særlige vilkår af styrelsen.

§ 22. Læsere oppebærer et efter arbejdets art og omfang fastsat honorar mellem 600 og 1 200 kr. årlig.

§ 23. Honorarlønnede fødselshjælpersker uden særlig uddannelse oppebærer et efter arbejdets art og omfang fastsat honorar, ikke over 600 kr. årlig.

§ 24. Eleverne ved sygehusene oppebærer et honorar på 480 kr. årlig, efter et år stigende til 600 kr., efter 2 år til 720 kr.

Kapitel IV.

Tillæg.

§ 25. Der ydes alle bestillingsmænd et almindeligt pensionsgivende løntillæg. Tillægget udbetales månedligt og forud sammen med lønnen. Det andrager følgende årlige beløb:

Grundløn og alderstillæg	Almindeligt pensionsgivende løntillæg
under 1 500 kr.	64 pct.
fra 1 500-2 999 kr.	960 kr.
fra 3 000 kr. og derover.	1 080 -

§ 26. Årlige brændselstillæg oppebæres efter følgende satser:

Sydgrønland undtagen Holsteinsborg distrikt.

Bestillingsmænd	Pensionister	Enker
1.-3. lønklasse		
10 000 kg ...	6 000 kg	3 000 kg
4.-5. lønklasse		
6 000 kg _____	3 600 kg	1 800 kg
Lærlinge		
3000 kg		

Nordgrønland, Østgrønland og Holsteinsborg distrikt.

Bestillingsmænd	Pensionister	Enker
1.-3. lønklasse		
12 500 kg ...	7 500 kg	3 750 kg
4.-5. lønklasse		
7 500 kg	1 500 kg	2 250 kg
Lærlinge		
3 600 kg		

Brændselstillæg udbetales kontant efter den til enhver tid gældende takstpris på grønlandske kul.

Ægtefæller oppebærer kun det brændselstillæg, som tilkommer den af ægtefællerne, der har ret til det største brændselstillæg.

I tilfælde, hvor en bestillingsmand oppebærer brændsel in natura, bortfalder brændselstillægget.

Brændselstillæggets størrelse i en måned bestemmes efter den pågældende bestillingsmands forhold den 1. i måneden.

På basis af udhandlingen i et passende finansår af visse nærmere af Grønlands styrelse fastsatte takstkarakterer udregnes der et udgiftstal, som for takståret 1946-47 sættes til 100.

§ 27. Værktøjstillæg tilkommer tømrere med 170 kr. årlig.

Andre bestillingsmænd, som på grund af særlige evner har fået tildelt mindre værktøjsskabe, oppebærer et værktøjstillæg på 55 kr. årlig.

Det påhviler bestillingsmænd, der oppebærer værktøjstillæg, for egen regning til

stadighed at holde sig forsynet med alt fornødent værktøj. Tillægget kan imidlertid hvor det skønnes formålstjenligt, udgives i form af værktøj.

§ 28. Tillæg for færdighed i dansk tilstås enhver kateket, som ved afgang fra seminarium har opnået mindst karakteren mg% eller ved afgang fra kateketskole eller højskole mindst karakteren mg + i dansk, eller som ved en for provsten aflagt prøve har godtgjort, at han evner:

1. Mundtligt på dansk at drøfte sin gerning i kirke- og skole m. v.

2. At læse og forstå lettere danske tekster af pædagogisk oplysende eller kirkeligt indhold, såsom lettere prædikener, samt at skrive et brev af fagligt indhold på forståeligt dansk.

Tillægget skal — uanset opnået afgangskarakter eller bestået særlig prøve — fratages kateketen, såfremt denne ikke til stadighed udnytter sin færdighed i dansk eller denne færdighed væsentlig forringes. Kateketens foresatte skal herom afgive nærmere indstilling til provsten.

Tillægget tilstås andre bestillingsmænd, som ved afgang fra højskolen har opnået mindst karakteren mg% eller som ved en for landsfogden aflagt prøve med den pågældende bestillingsmands foresatte som bisidder, har godtgjort, at han evner:

1. Mundtligt på dansk at drøfte et fagligt emne samt at afgive og modtage en besked ligeledes inden for bestillingsmandens eget fag.

2. At læse og forstå en på dansk skrevet faglig besked og ligeledes selv skriftlig at udfærdige en simpel besked på forståeligt dansk angående et emne indenfor vedkommendes faglige område.

Såfremt bestillingsmanden ikke til stadighed udnytter sin færdighed i dansk, eller denne færdighed forringes væsentligt, vil tillægget være at fratage ham, og hans foresatte skal derom afgive nærmere indstilling til landsfogden.

Tillæg for færdighed i dansk andrager 180 kr. årlig. Tillægget kan ikke oppebæres af bestillingsmænd i 1. lønningsklasse.

§ 29. Stedtillæg ydes bestillingsmænd, som ikke på anden måde, f. eks. ved akkordtillæg, får godtgørelse for de i nedennævnte

distrikter højere leveomkostninger, med følgende årlige beløb.

	Forsørgere (§ 26)	ikke- forsørgere
Kolonistederne: Julianehåb, Godthåb, Sukkertoppen, Hol- steinsborg, Egedes- minde	120	kr. 80 kr.
Upernavik distrikt.	180 -	120 -
Thule distrikt	480 -	300 -
Østgrønland	240 -	160 -
Qutdligssat	480 -	300 -

Elever på sygehuse oppebærer halvdelen af ovennævnte stedtillæg.

§ 30. Etableringshjælp til fødselshjælpersker ydes med 400 kr. én gang for alle. Den udleveres normalt i naturalier, men kan dog efter vedkommende læges skøn også udgives på anden måde.

Kapitel V.

Lønnens udbetaling m. v.

§ 31. Den en bestillingsmand tilkommende årlige lønning med alle tillæg og med fra- drag af pensionsbidrag (§ 47), boligbidrag (§ 56) og årlige afdrag på forskud (§ 32) udbetales med $\frac{1}{12}$ månedlig forud den første i hver måned.

Ved dødsfald løber lønnen med tillæg til månedens udgang.

§ 32. Lønforskud kan efter landsfogedernes eller provstens bestemmelse gives bestillingsmænd som husbygningslån.

Sådanne lån må ikke uden forud indhentet tiltræden fra Grønlands styrelse være større, end at de ved indeholdelse af $\frac{1}{6}$ af lønnen med pensionsgivende tillæg samt stedtillæg kan tilbagebetales på højst 16 år, når der regnes med fremtidige forventede alderstillæg.

Husbygningslån kån ydes dels til opførelse af nye huse, dels til større reparationsarbejder m. v. De kan kun ydes, når den pågældendes alder og øvrige forhold gør det rimeligt at antage, at tilbagebetaling kan ske på passende måde.

Kun i tilfælde, hvor der er tale om opførelse af nye, større huse, kan lånene ydes med deres maksimalbeløb, hvorfor man kun, når den pågældende lånsøger godtgør, at

hau eilten selv er særlig kvalificeret til at udføre byggearbejder eller ved hjælp af lånet kan skaffe sig sådan kvalificeret medhjælp, kan yde lån ud over halvdelen af dette maksimal beløb. Det vil overhovedet ved lånenes tildeling være at påse, at nærværende bestemmelses formål at skaffe boliger, der kan tjene som forbilleder, i videst muligt omfang fyldestgøres.

Lån kan undtagelsesvis ydes til sådanne bestillingsmænd, til hvilke der er tildelt tjenesteboliger, samt til pensionister.

Afdrag indeholdes første gang i det finansår, som følger efter det, i hvilket lånet ydes.

Lånene ydes normalt i naturalier, men kan f. eks. også ydes i tilskud til arbejdsløn o. lign.

Et hus, til hvilket der ydes lån, skal af låntageren holdes brandforsikret for mindst lånets fulde oprindelige beløb, indtil dette er helt tilbagebetalt. Så længe lånet ikke er fuldt tilbagebetalt, har Grønlands styrelse ejendomsret til huset for en andel svarende til restbeløbet.

Ved en låntagers død forinden lånets fulde tilbagebetaling kan der indrømmes den, som med styrelsens tilladelse overlager huset, passende betalingsvilkår for restbeløbet, for så vidt dette ikke straks kan betales forud, f. eks. ved lønningsforskud (hvis overtageren er bestillingsmand) eller ved lån fra sysselskassen. En tilsvarende fremgangsmåde kan anvendes i tilfælde af forflyttelse.

I øvrigt kan der i særlige eller påtrængende tilfælde af landsfogderne eller provsten tilstå bestillingsmænd rentefri forskud, for hvilke der da i hvert enkelt tilfælde vil være at fastsætte passende afdragsvilkår.

Kapitel VI.

Arbejdstid, særlige ydelser m v.

§ 33. Grønlands styrelse fastsætter det fornødne med hensyn til arbejdstid, betaling for særlige arbejder, overarbejdsbetaling m. v.

Kapitel VII

Ferie, tjenestefritagelse og sygdom.

§ 34. Følgende bestillingsmænd har, når de ved et ferieårs begyndelse har været

ansat i mindst 6 måneder, ret til ferie efter de i dette kapitel indeholdte bestemmelser:

Telegrafvæsenets bestillingsmænd.

Handelens bestillingsmænd.

Provstimedhjælperen.

Specialarbejdere under kirke- og skolevæsenet.

Karle under kirke- og skolevæsenet.

Jordemødre med tjeneste ved sygehuset.

Specialarbejdere under sundhedsvæsenet.

Sygehuskarle.

Husholdersker.

Plejersker.

Bestillingsmænd ansatte efter reglerne i § 19, for så vidt deres forhold ganske må sidestilles med de øvrige i nærværende paragraf nævnte bestillingsmænd.

§ 35. Den en bestillingsmand tilkommende ferie omfatter 12 dage indenfor hvert finansår.

Ferieåret regnes fra 1. april til 31. marts.

Den ferieberettigede bestillingsmand kan kræve sin ferie med to ferieperioder hver på 6 på hinanden følgende hverdage og begge liggende inden for tidsrummet fra 1. juni til 30. september. For så vidt han ikke måtte ønske at gøre brug af denne ret, kan ferien holdes på andre tider af året eller strække sig over kortere eller længere sammenhængende perioder. Feriedage, som holdes i tidsrummet 1. december til 28. (29.) februar, beregnes med to dage for hvert fulde antal 3 dage, som har været holdt fri.

Ferien skal lægges efter en passende plan for den pågældende tjenestegren, således at ferierne i mindst muligt omfang griber forstyrrende ind i det normale arbejde.

§ 36. I det tilfælde, hvor der af hensyn til tjenstlige forhold ikke har kunnet gøres brug af retten til ferie, tilkommer der den ferieberettigede bestillingsmand en godtgørelse for hver dags ferie, han således ikke har kunnet opnå, beregnet efter følgende satser:

Bestillingsmænd i 1.	1kl.	19 kr. daglig	
—	i 2. -16	- —
	i 3. -12	- —
	i 4.9		
—	i 5. -6	- —
Lærlinge4	-

§ 37. Hvor ganske særlige forhold såsom husbygning taler derfor, kan tjenestefrihed uden for den egentlige ferie tilstås bestillingsmænd, herunder også sådanne, for hvilke der ikke i nærværende kapitel er fastsat ret til ferie, uden at der finder lønfradrag sted.

§ 38. Når en bestillingsmand har været sygemeldt i 6 måneder, bliver hans lønning med alle tillæg bortset fra de i § 54 nævnte tilfælde efter landsfogedernes eller provstens nærmere bestemmelse at nedsætte til følgende brøkdele:

A. Forsørgere (§ 26) 3/4

B. Ikke-forsørgere:

1 Hospitalsindlagte 1/4

2. ikke-1/2

Hvor særlige forhold taler for det, kan denne nedsættelse dog udskydes indtil videre, men spørgsmålet vil da omgående være at forelægge Grønlands styrelse til afgørelse.

En bestillingsmand afskediges, når han har været sygemeldt i 12 måneder og lægeattest ikke giver udsigt til helbredelse.

Kapitel VIII.

Ansættelse og konstitution.

§ 39. Ved oprykning til en stilling, hvis grundløn ligger lavere end eller lige med slutlønnen i den lavere stilling, kommer bestillingsmanden straks på det løntrin i den nye stilling, som er nærmest højere end den sidst oppebårne lønning i den hidtidige stilling, hvorhos han, hvis der fremtidig i den hidtidige stilling ved alderstillæg ville være opnået en lønning, der var højere end eller lige med hans lønning i den nye stilling, allerede fra pågældende tidspunkt inden for slutlønnen opnår nyt alderstillæg.

§ 40. En bestillingsmand, som fungerer i en højere stilling i et uafbrudt tidsrum af mindst 4 uger, oppebærer herfor et honorar, som udgør halvdelen af forskellen mellem hans pensionsgivende indtægt i den lavere stilling, og den pensionsgivende indtægt, han ville have oppebåret, hvis han havde været ansat i den højere stilling.

Den, som uden at være bestillingsmand konstitueres i en stilling, oppebærer efter

landsfogedens eller provstens skøn indtil 9/10 af den for stillingen fastsatte grundløn samt af stedtillæg, brændselstillæg og reguleringstillæg.

Kapitel IX.

Afskedigelse og pension.

§ 41. Der tilkommer en bestillingsmand ret til pension for sig og sin enke og sine efterlevende børn efter reglerne i nærværende bekendtgørelse.

§ 42. En bestillingsmand er forpligtet til at søge sin afsked med udgangen af den måned, i hvilken han fylder 65 år.

En bestillingsmand er berettiget til at få afsked med pension fra udgangen af den måned, i hvilken han fylder 60 år.

§ 43. Ingen kan gøre krav på afskedigelse med pension på grund af svagelighed, medmindre han præsterer lægeattest for, at han er uskikket til arbejde. Ej heller kan nogen gøre krav på afsked med pension på grund af, at han er kommet til skade i eller uden for tjenesten, medmindre han snarest muligt efter tilskadekomsten har sikret sig behørig lægeattest og anmeldt det passerede til sin foresatte.

Bliver den pågældende på grund af svagelighed eller tilskadekomst ude af stand til at bestride sin hidtidige tjeneste, men dog ikke aldeles utjenstdygtig, er han pligtig til at overtage anden passende bestillingsmandsstilling under styrelsen mod vedblivende at oppebære lønning som for den tidligere stilling fastsat.

§ 44. Den bestillingsmand, som begår en i den offentlige mening vanærende handling, afskediges uden varsel. Den pågældende mister retten til pension for sig selv, sin enke og sine børn; tilsvarende regler gælder også for pensionister og enker, når de ved dom er fundet skyldig i en i den offentlige mening vanærende handling.

Hvis en bestillingsmand afskediges på grund af mislighed, forsømmelighed eller anden tjenstlig forseelse, uden at han dog har mistet pensionsretten i medfør af nærværende paragrafs 1. stk., bestemmes det af styrelsen, hvorvidt han skal have pen-

sion, og i bekræftende fuld af hvilken størrelse.

§ 45. Der tilkommer enhver bestillingsmand, der afskediges uden ansøgning, et varsel på 3 måneder. Hvis afskedigelsen er begrundet i noget af de i § 44, stk. 2, nævnte forhold, kan afskedigelsen dog ske med kortere varsel.

Bestillingsmænd kan til enhver tid kræve sig afskediget uden pension med 3 måneders varsel.

§ 46. Afskedigelse foretages af den myndighed, som kan foretage ansættelse i den pågældende stilling. De af landsfogederne og provsten foretagne afskedigelser er dog betinget af approbation fra styrelsen.

I de i § 44 nævnte tilfælde skal dog landsfogederne eller provsten altid være berettiget til at suspendere den pågældende tjenestemand uden lønning eller med en nærmere fastsat del af lønningen.

§ 47. Som bidrag til dækning af udgifterne ved pensioneringen afkortes der i bestillingsmandens løn og pensionsgivende tillæg 5 pct.

Til bestillingsmænd, som afskediges uden pension efter ikrafttrædelsen af nærværende bekendtgørelse, tilbagebetales de efter denne og tidligere regler indbetalte pensionsbidrag.

§ 48. Pensionsalderen regnes fra det tidspunkt, på hvilket en bestillingsmand i 5 år efter sit fyldte 23. år har været ansat som sådan.

§ 49. Ved pensionsindtægt forstås gennemsnittet af bestillingsmandens pensionsgivende lønning i de sidste 3 år før afskedigelsen eller dødsfaldet, jfr. § 31, 2. stk. Har han ikke været bestillingsmand i 3 år, er pensionsindtægten gennemsnittet af den pensionsgivende lønning i den tid, han har været ansat.

Til den pensionsgivende lønning henregnes foruden grundløn, alderstillæg og almindeligt pensionsgivende tillæg:

- Danskstillæg (§ 28).
- Personligt tillæg, som ved normeringsregulativet er tilstået af styrelsen til afhjælpning af enkeltstående tilfælde, hvor en åbenbar urimelighed i bestil-

lingsmandens lønvilkår ellers ville fremkomme, såsom ved nedgang i pensionsgivende indtægt, uden at dette er forårsaget ved bestillingsmandens egne forhold eller ved forholdsregler truffet efter hans eget derom fremsatte ønske.

§ 50. Der tilkommer enken efter en bestillingsmand efterindtægt i 3 måneder efter udgangen af dødsfaldets måned. Enken oppebærer i denne tid den afdødes fulde løn ved dødsfaldet med pensionsgivende tillæg, stedtillæg, brændselstillæg og reguleringstillæg.

§ 51. Der tilkommer, hvad enten den afdøde var pensionsberettiget eller ikke, enken efter en bestillingsmand pension beregnet efter følgende regler.

Enkepensionen udgør:

- Når manden endnu ikke var pensionsberettiget, $\frac{1}{5}$ af pensionsindtægten.
- Når manden var pensionsberettiget, og hans pensionsalder udgjorde:

indtil 9 år	$\frac{16}{60}$	af pensionsindtægten
fra 9 til 14 år	$\frac{18}{60}$	
- 14 - 18 - ..	$\frac{19}{60}$	
- 18 - 22 - ..	$\frac{20}{60}$	
- 22 - 26 - ..	$\frac{21}{60}$	
- 26 - 28 - ..	$\frac{22}{60}$	
- 28 - 30 - ..	$\frac{23}{60}$	
over 30 år	$\frac{24}{60}$	

Det er dog en betingelse for efter foranstående regler at opnå:

- $\frac{21}{60}$ i enkepension, at ægteskabet har bestået i mindst 5 år,
- $\frac{22}{60}$ i enkepension, at ægteskabet har bestået i mindst 10 år,
- $\frac{23}{60}$ i enkepension, at ægteskabet har bestået i mindst 15 år,
- $\frac{24}{60}$ i enkepension, at ægteskabet har bestået i mindst 20 år.

Dersom bestillingsmanden er omkommet ved udførelse af sin tjeneste eller afgang ved døden som følge af tilskadekomst i tjenesten eller har været pensioneret af sådan årsag, udgør enkepensionen, uanset pensionsalder og antal år i ægteskabet $\frac{24}{60}$ af pensionsindtægten.

Enker er ikke berettigede til pension, når ægteskabet er indgået på mandens dødsleje. Det samme er tilfældet, hvor ægteskabet er

indgået efter mandens fyldte 55. år, såfremt hustruen var 20 år yngre end manden.

Såfremt ægteskabet er indgået efter mandens fyldte 60. år, eller efter at han var afskediget med pension, er enken ikke berettiget til pension.

Enkepension løber fra det tidspunkt, hvor efterindtægten ophører.

For en enke, som er bestillingsmand, ned sættes pensionen med det halve af den hende som bestillingsmand tilkommende lønning med pensionsgivende tillæg, dog ikke til under halvdelen af pensionen, hvorhos hun kun oppebærer det største af de pågældende reguleringstillæg. Når sådanne enker afskediges, oppebærer de kun den største af de pågældende 2 pensioner.

Enkepensionen bortfalder, når enken indgår nyt ægteskab, men opstår på ny, hvis hun atter bliver enke.

§ 52. Børnepensionen tilkommer børn, stedbørn og adoptivbørn af afdøde bestillingsmænd til udgangen af den måned, i hvilken de fylder 16 år. For mandlige bestillingsmænds vedkommende kommer i denne henseende kun ægteskabelige børn i betragtning foruden stedbørn og adoptivbørn.

Disse pensioner andrager:

For det første pensionsberettigede barn 240 kr. årlig, for hvert efterfølgende af de pensionsberettigede børn 180 kr. årlig, dog at forældrelose pensionsberettigede børn altid oppebærer 240 kr. pr. barn, og således at enkepension og børnepensioner eller børnepensionerne alene ikke overstiger $\frac{3}{4}$ af den afdøde bestillingsmands sidste pensionsgivende lønningsindtægt.

Børnepensionen løber fra udgangen af dødsfaldets måned, medmindre det pågældendes barns moder oppebærer efterindtægt, i hvilket tilfælde pensionen løber fra det tidspunkt, hvor efterindtægten ophører.

§ 53. Egenpension tilkommer en med pension afskediget bestillingsmand, som har opnået pensionsalder.

Dens størrelse beregnes således, at pensionsindtægt i pension ved

pensionsalder under 6 år giver	18/60
fra 6- 9 år giver	24/60
- 9-12 - - -	30/60
12-14 - - -	31/60

pensionsalder fra 14-16 år giver	32/60
16-18 - - -	33/60
18-20 - - -	34/60
20-22 - - -	35/60
22-24 - - -	36/60
24-26 - - -	37/60
26-27 - - -	38/60
27-28 - - -	39/60
28-29 - - -	40/60
29-30 - - -	41/60
30 år og derover	42/60

I tilfælde, hvor bestillingsmanden afskediges som følge af tilskadekomst i tjenesten (§ 43), tilkommer der ham uanset pensionsalder $\frac{42}{60}$ af den ham på afskedigelses tidspunkt oppebårne løn med pensionsgivende tillæg.

§ 54. Når en kateket findes lidende af smittefarlig tuberkulose vinder sådanne omstændigheder, at befolkningen derved utvivlsomt udsættes for smittefare, påhviler det førstepresten snarest at fritage pågældende fra hans gerning og at træffe de fornødne foranstaltninger til, at han i indtil 1 år tages under den efter distriktslægens skøn mest hensigtsmæssige behandling. Opnås der under denne behandling en sådan fremgang i patientens tilstand, at det ved nævnte frists udløb skønnes, at smittefaren vil kunne hæves ved fortsat behandling i et nærmere angivet kortere tidsrum, vil fristen undtagelsesvis kunne forlænges.

I de tilfælde, hvor det under nævnte behandling lykkes at opnå en sådan bedring, at smittefaren kan erklæres for ophørt, indtræder den pågældende derefter atter i sin stilling, medens det i modsat fald efter fristens udløb tages under overvejelse, om han — også under hensyn til hans egen helbredstilstand — vil kunne anvendes ved anden beskæftigelse, hvor smittefaren over for befolkningen er væsentlig ringere, eller om han bør afskediges, i hvilket tilfælde, der vil tilkomme ham en pension på $\frac{2}{3}$ af den sidst oppebårne løn med pensionsgivende tillæg. Ønsker patienten ikke at underkaste sig den fornødne behandling (herunder eventuelt sygehusophold), må det i hvert enkelt tilfælde tages under overvejelse, om han kan overføres til anden beskæftigelse, hvor smittefaren over for befolkningen er væsentlig ringere, eller om han skal afskediges, i hvilket tilfælde fler vil

tilkomme ham den efter pensionsalderen normerede pension. I øvrigt gælder også med hensyn til disse forhold reglen i § 43, 2. stk.

Over for jordemødre, fødselshjælpersker, plejersker og økonomaer samt bestillingsmænd, som er beskæftigede med fremstilling, tilberedning eller forhandling af levnedsmidler, **vil** distriktslægen eller kolonibestyreren på tilsvarende måde have at træffe de fornødne foranstaltninger **til**, at enhver af disse, som findes lidende af smittefarlig tuberkulose af ovenfor præciserede karakter, snarest fritages for deres gerning, hvorefter de ovenfor anførte regler for behandling samt senere anvendelse eller afskedigelse derefter også vil være at følge for disse bestillingsmænds vedkommende.

I tilfælde, hvor de nævnte overordnede (førstepæsten, distriktslægen eller kolonibestyreren) måtte formode, at nogen af de i disse bestemmelser omhandlede personer er lidende af smittefarlig tuberkulose, er det deres pligt snarest at foranledige de pågældende undersøgt af distriktslægen, ligesom det er lægens pligt, når han måtte konsta-

tere smittefarlig tuberkulose af ovenfor præciserede karakter hos nogen af de her omhandlede, snarest at meddele dette til den pågældendes foresatte til nævnte foranstaltningsiværksættelse.

§ 55. Pensionsberegningen foretages af vedkommende regnskabsfører og indsendes gennem landsfogderne eller provsten til approbation hos Grønlands styrelse.

Kapitel X.

Boliggodtgørelse og tjenesteboliger.

§ 56. En bestillingsmand er pligtig til at bebo en ham anvist tjenestebolig og underkaste sig de for disse boliger til enhver tid gældende bestemmelser.

For en bestillingsmand, hvem der tildeles tjenestebolig, skal der i lønnen fradrages et boligbidrag svarende til 12½ pct. af bestillingsmandens grundløn samt de til denne knyttede almindelige pensionsgivende løntillæg. Den ydre og indre vedligeholdelse af tjenesteboliger besørges af staten.

Forskelligheder i ansættelsesvilkårene for bestillingsmænd, udsendte tjenestemænd i henhold til tjenestemandsløven af 1946 og tjenestemænd, der her i landet var ansat i henhold til tjenestemandsløven af 1946.

Bestillingsmænd.	Udsendte tjenestemænd i henhold til tjenestemandsløven af 1946.	Tjenestemænd her i landet ansat i henhold til tjenestemandsløven af 1946.
1) Ansættelsesalder: 20 år (bekg. § 1, stk. 1).	1) Ansættelsesalder: 21 år (alm. regler i tjenestemandsløvens § 6, stk. 5).	1) Ansættelsesalder: 21 år (tjenestemandsløvens § (i, stk. 5).
2) Ingen aspiranttjeneste, men i bekendtgørelsens lønningsbestemmelser fastsat, at en bestemt uddannelse er en forudsætning for ansættelse i en række bestillingsmandstillinger (bekg. § 2).	2) 2 års aspiranttjeneste (alm. regler tjenestemandsløvens § 6, stk. 5) — dog for assistenter i Grønland (lønningsklasse 2 310- -3 810 kr. tjenestemandsløvens § 690) i stedet en prøvetid på indtil 4 år.	2) 2 års aspiranttjeneste (tjenestemandsløvens § 6, stk. 5).
3) Helbredsattest godkendes af ministeriet for Grønland.	3) Tjenestemandsløvens almindelige regler.	3) Helbredsattest godkendes af finansministeriet (tjenestemandsløvens § 6, stk. 7).
4) Ansættelse i 3. og 4. lønningsklasse undtagen af jordemødre (3. lkl. a og b) foretages i henhold til bekg. § 3 af „landsfogederne eller provsten" (nu landshøvdingen eller provsten med approbation af ministeriet). Kravet om approbation dog i praksis reduceret til et krav om underretning.	4) Tjenestemandsløvens almindelige regler, dog at udsendte grønlandske førstepræster udnævnes af kongen (tjenestemandsløvens § 695).	!) Tjenestemænd med grundløn under 4 800 kr. ansættes af ministeren, dog at de tjenestemænd, hvis grundløn ikke er over 2 400 kr., og hvis slutløn ikke er over 2 850 kr. ansættes af vedkommende styrelses chef (tjenestemandsløvens § 6, stk. 2).
Ansættelse i 1. og 2. lønningsklasse samt af jordemødre foretages i henhold til § 3, stk. 3 af ministeriet.		
§ 3 anses i øvrigt for ændret ved § 3, stk. 3, i lov nr. 274 af 27. maj 1950 om skolevæsenet i Grønland, hvorefter skoledirektionen har kaldsret til alle de lærerembeder ved skolen, som ikke besættes af kongen eller ministeren.		

Bestillingsmænd.	Udsendte tjenestemænd i henhold til tjenestemandsløven af 1946.	Tjenestemænd her i landet ansat i henhold til tjenestemandsløven af 1946.
5) Lønforskud kan ydes som husbygningslån, som dog ikke uden forud indhentet tilladelse fra ministeriet må være større, end at de ved indeholdelse af $\frac{1}{6}$ af lønningen kan tilbagebetales på højst 16 år, når der regnes med fremtidige forventede alderstillæg. Lønforskuddet forrentes ikke (bekg. § 32).	5) Tjenestemandsløvens almindelige regler (§ 33).	5) Under særlige og påtrængende omstændigheder mulighed for at opnå lønforskud på indtil $\frac{1}{2}$ års lønning, dog højst 3 000 kr. som afdrages i løbet af højst 6 år og forrentes med 2 pct. halvårlig (tjenestemandsløvens § 33).
6) Feriedage, som holdes i tidsrummet 1. december til 28. (29.) februar beregnes med 2 dage for hvert fulde antal 3 dage, som har været holdt fri (bekg. § 35).	6) Ret til hjemrejse (permission) efter hvert $2\frac{1}{2}$ års tjeneste i Grønland; efter 5 års tjeneste ret til hjemrejse i 12 måneder med bibeholdelse af lønning. Hjemrejse kan dog kræves udsat 1 år (tjenestemandsløvens § 697, stk. 1).	6) En til bestillingsmandsbekendtgørelsen § 35 svarende bestemmelse findes ikke i tjenestemandsløven. Ferie ydes overensstemmende med de i tjenestemandsløvens § 13 fastsatte regler.
7) Såfremt der af tjenstlige grunde ikke har kunnet gøres brug af retten til ferie, gives godtgørelse efter skala fastsat i bekg. § 36.	7) Tjenestemandsløvens almindelige regler (§ 13, stk. 1).	7) Efter tjenestemandsløven skal der, såfremt ferie ikke kan afholdes af tjenstlige grunde, i det følgende ferieår gives et ferietillæg af samme længde som den bortfaldne ferie og kun for så vidt sådan ferieforlængelse ikke kan skaffes, gives pengegodtgørelse efter ministerens nærmere bestemmelse (tjenestemandsløvens § 13, stk. 1).
8) Mulighed for tjenestefrihed til husbygningsferie uden for den egentlige ferie og uden lønfradrag (bekg. §37).	8) Ingen specialregler om tjenestefrihed i tjenestemandsløvens afdeling 20 de almindelige regler i § 13, stk. 4, kan formentlig anvendes, men har næppe større praktisk betydning.	8) Efter tjenestemandsløven mulighed for tjenestefrihed uden for den egentlige ferie og uden lønfradrag, men i mere begrænset omfang end efter bestillingsmandsbekendtgørelsen (tjenestemandsløvens §13, stk. 1).
9) Efter 6 måneders sygdom nedsættes lønnen til følgende beløb:
A. Forsørgere 3/4
B. Ikke-forsørgere:
1. hospitalsindlagte . . 1/4
2. ikke-hospitalsindlagte 1/2
Bestillingsmanden afskediges, når han har været syge-	9) Tjenestemandsløvens almindelige regler.	9) Efter tilsammen 180 sygedage (for tjenestemænd over 50 år dog 250 sygedage) uden nogen sammenhængende periode af 3 år, i hvilken sygedagenes antal tilsammen ikke overstiger 30, af drages der for hver sygedag en 1/1000 af den årlige lønning.
Når lægeattesten ikke giver

Bestillingsmænd

meldt i 12 måneder, og lægeattesten ikke giver udsigt til helbredelse (bekg. § 38).

10) Forpligtet til at søge afsked når fyldt 65 år. Berettiget til at få afsked når fyldt 60 år (bekg. § 42).

11) Pensionsalder indtræder 5 år efter fastansættelsen dog tidligst ved det fyldte 28. år (bekg. § 48).

12) Enkepensionen andrager:

a. når manden endnu ikke var pensionsberettiget, $\frac{1}{5}$ af pensionsindtægten,

b. når manden var pensionsberettiget og lians pensionsalder udgjorde:

	af pens. indtgt.
indtil 9 år	$\frac{16}{60}$
fra 9-14	$\frac{18}{60}$
- 14-18	$\frac{19}{60}$
- 18-22	$\frac{20}{60}$
- 22-26	$\frac{21}{60}$
- 26-28	$\frac{22}{60}$
- 28-30	$\frac{23}{60}$
over 30	$\frac{24}{60}$

Det er dog en betingelse for at opnå:

$\frac{21}{60}$ i enkepension, at ægteskabet har bestået i mindst . . . 5 år

$\frac{22}{60}$	10 -
$\frac{23}{60}$	15 -
$\frac{24}{60}$	20 -

(bekg. § 51).

Udsendte tjenestemænd i henhold til tjenestemandsløven af 1945.

10) Forpligtet, til at søge afsked når fyldt 60 år. Berettiget til at få afsked når fyldt 55 år (tjenestemandsløvens § 698, stk. 2).

11) Tjenestemandsløvens almindelige regler dog således, at livert af de første 10 tjenestear efter pensionsrettens indtræden regnes for $1\frac{1}{2}$ år og hvert efterfølgende år for 2 år (tjenestemandsløvens § 698, stk. 1).

12) Tjenestemandsløvens almindelige regler.

Tjenestemænd her i landet ansat i henhold til tjenestemandsløven af 1946.

håb om helbredelse, skal der i almindelighed snarest foretages skridt til afskedigelse (tjenestemandsløvens § 13, stk. 5, jfr. finansministeriets reglement af 3. juni 1947 om sygemeldte tjenestemænds forhold).

10) Forpligtet til at søge afsked når fyldt 70 år. Berettiget til at få afsked når fyldt 65 år (tjenestemandsløvens § 53, stk. 1).

11) Pensionsalder indtræder 5 år efter fastansættelsen dog tidligst ved det fyldte 35. år (tjenestemandsløvens § 54, stk. 2).

12) Enkepensionen andrager:

a. når manden endnu ikke var pensionsberettiget, $\frac{1}{5}$ af lønningsindtægten (pensionsindtægten),

b. når manden var pensionsberettiget og hans pensionsalder udgjorde:

	af pens. indtgt.
indtil 7 år	$\frac{16}{60}$
fra 7-12	$\frac{18}{60}$
- 12-16	$\frac{19}{60}$
- 16-20	$\frac{20}{60}$
- 20-24	$\frac{21}{60}$
- 24-26	$\frac{22}{60}$
- 26-28	$\frac{23}{60}$
over 28	$\frac{24}{60}$

Det er dog en betingelse for at opnå:

$\frac{21}{60}$ i enkepension, at ægteskabet har bestået i mindst . . . 10 år

$\frac{22}{60}$	15 -
$\frac{23}{60}$	20 -
$\frac{24}{60}$	25 -

(tjenestemandsløvens § 64).

Bestillingsmænd.

13) For en enke, som er bestillingsmand, nedsættes pensionen med det halve af den hende som bestillingsmand tilkommende lønning med pensionsgivende tillæg, dog ikke til under halvdelen af pensionen, hvorhos hun kun oppebærer det største af de pågældende regulerings-tillæg (bekg. §51).

14) Børnepension ydes indtil børnenes fyldte Hi. år (bekg. § 52).

15) Egenpensionens størrelse beregnes således:

pensions- alder	af pens. indtgt. i
under 6 år giver . . .	18/60
fra 6-9 - - . . .	24/60
- 9-12 - - . . .	30/60
- 12-14 - - . . .	31/60
- 14-16 - - . . .	32/60
- 16-18 - - . . .	33/60
- 18-20 - - . . .	34/60
- 20-22 - - . . .	35/60
- 22-24 - - . . .	36/60
- 24-26 - - . . .	37/60
- 26-27 . . .	38/60
- 27-28 - - . . .	39/60
- 28-29 - - . . .	40/60
- 29-30 - - . . .	41/60
30 år og derover giver	12/60

16) I bekendtgørelsens § 54 findes en særrregel, hvorefter særlige grupper af bestillingsmænd f. eks. kateketer, fødselshjælpersker, plejersker og økonomaer, som findes lidende af smittefarlig tuberkulose under sådanne omstændigheder, at befolkningen derved utvivlsomt udsættes for smitte, snarest fritages for deres gerning i indtil 1 år for lægebehandling. Fristen kan forlænges, såfremt mulig for

Udsendte tjenestemænd i henhold til tjenestemandsløven af 1946.

13) Tjenestemandsløvens almindelige regler.

1 4) Tjenestemandsløvens almindelige regler.

15) Tjenestemandsløvens almindelige regler.

16) En til bestillingsmandsbekendtgørelsen § 54 svarende bestemmelse indeholdes ikke i tjenestemandsløven.

Tjenestemænd her i landet ansat i henhold til tjenestemandsløven af 1946.

13) Ingen kan samtidig oppebære lønning som tjenestemand og pension eller samtidig egenpension og enkepension (tjenestemandsløvens § 58, stk. 1).

14) Børnepension ydes indtil børnenes fyldte 18 år (tjenestemandsløvens § (66)).

15) Egenpensionens størrelse beregnes således:

pensions- alder	af pens. indtgt. i pension
under 4 år giver . . .	18/60
fra 4-7 - - . . .	24/60
- 7-10 - - . . .	30/60
- 10-12 - - . . .	31/60
- 12-14 - - . . .	32/60
- 14-16 - - . . .	33/60
- 16-18 - - . . .	34/60
- 18-20 - - . . .	35/60
- 20-22 - - . . .	36/60
- 22-24 - - . . .	37/60
- 24-25 - - . . .	38/60
- 25-26 - - . . .	39/60
- 26-27 - - . . .	40/60
- 27-28 - - . . .	41/60
over 28 - - . . .	42/60

16) En til bestillingsmandsbekendtgørelsen § 54 svarende bestemmelse indeholdes ikke i tjenestemandsløven.

Bestillingsmænd.

Udsendte tjenestemænd i
henhold til tjenestemandsløven
af 1946.

Tjenestemænd her i landet
ansat i henhold til tjeneste-
mandsløven af 1946.

helbredelse inden for et kortere tidsrum.

Såfremt smittefaren efter fristens udløb ikke kan erklæres for ophørt, skal det overvejes, hvorvidt pågældende vil kunne overføres til anden beskæftigelse, hvor smittefaren over for befolkningen er væsentlig ringere, eller om han bør afskediges, i hvilket tilfælde der tilkommer ham en pension på $\frac{2}{3}$ af den sidst oppebårne løn (bekg. § 54).

17) Reguleringstillæg beregnes på grundlag af det af det statistiske departement 2 gange årligt (pr. 1. januar og 1. juli) for Grønland udregnede særpristal (ekskl. kul). Der tillægges eller fradrages lønningen 1 reguleringsportion for hvert pristalsinterval på 2 points.

Pristallet udgjorde pr. 1. juli 1957 151 points. Reguleringsportionernes størrelse er fastsat i forhold til den samlede årlige pensionsgivende lønning.

For ikke-forsørgere udbetales kun $\frac{2}{3}$ af fuld reguleringsportion.

Mulighed for dispensation fra reglen om, at ikke-forsørgere kun kan oppebære $\frac{2}{3}$ reguleringstillæg i samme tilfælde og samme omfang som efter tjenestemandsløvens § 95, stk. 1-4. Dispensationen meddeles af landshøvdingen (statsministeriets bekg. af 19. august 1953 om reguleringstillæg til bestillingsmænd).

18) Brændselstillæg oppebæres såvel af ikke-pensionerede som af pensionerede bestillingsmænd samt af enker. Størrelsen af tillægget afhænger dels af lønklassen og dels

17) Tjenestemandsløvens almindelige regler.

17) Reguleringstillæg beregnes på grundlag af det af det statistiske departement 2 gange årligt (pr. 1. januar og 1. juli) udregnede detailpristal. For hver 6 points pristallet stiger ud over 286 eller falder under 291 points, forhøjes reguleringstillægget med 1 portion. Pristallet udgjorde pr. 1. juli 1957 431 points.

Reguleringsportionernes størrelse er fastsat i forhold til den samlede årlige pensionsgivende lønning.

For ikke-forsørgere udbetales kun $\frac{2}{3}$ reguleringstillæg.

Mulighed for dispensation fra reglen om, at ikke-forsørgere kun kan oppebære $\frac{2}{3}$ reguleringstillæg. Dispensation meddeles af finansministeren (tjenestemandsløvens §§ 90-98).

18) Udgifter til opvarmning af tjenestebolig afholdes af vedkommende tjenestemand. Der ydes dog en brændselsgodtgørelse, hvis størrelse er afhængig dels af

18) Tjenestemanden må som hovedregel selv anskaffe det til boligens opvarmning fornødne brændsel. Såfremt varme leveres af staten, fradrages i lønningen betaling;

Bestillingsmænd.

af pågældende« placering (bopæl). Tillægget størst for ikke-pensionerede bestillingsmænd og mindst for enker (bekg. §25).

19) Når tjenestebolig ydes, fradrages der herfor i vedkommendes lønning et boligbidrag på normalt 12½ pct. af grundløn + alm. pensionsgivende tillæg. Mulighed for nedsættelse af bidraget, såfremt boligen er af ringere kvalitet.

Alle vedligeholdelsesudgifter afholdes af staten. (Bekg. § 56, jfr. statsministeriets bekg. af 4. november 1950 og cirkulære fra landshøvdingen over Grønland af 26. februar 1954).

20) Stedtillæg ydes med ikke-procentregulerede sats-er, der andrager:

	ikke-	forsør-	forsør-
		gere	gere
Kolonistederne:			
Julianehåb,			
Godthåb,			
Sukkertoppen,			
Holsteinsborg,			
Egedesminde	120 kr.	80 kr.	
Upernavik			
distrikt...	180 -	120 -	
Thule distrikt	480 -	300 -	
Østgrønland.	240 -	160 -	
Qutdligssat .	480 -	300 -	

Udsendte tjenestemænd i henhold til tjenestemandsløven af 1946.

pågældendes lønningsklasse og dels af pågældendes placering i Grønland (brændsels-godtgørelsen større i øst- og Nordgrønland end i Sydgrønland) (tjenestemandsløvens § 696, stk. 1).

19) Fribolig ydes alle udsendte tjenestemænd. Vedligeholdelsesudgifterne afholdes af staten (tjenestemandsløvens § 696, stk. 1).

20) Stedtillæg ydes ikke, men tjenestemænd i Østgrønland samt i distrikterne Upernavik og Thule oppebærer et procentreguleret opholdstillæg, hvis størrelse er fastsat i forhold til lønningsklassen (tjenestemandsløvens § 696, stk. 3).

Tjenestemænd her i landet ansat i henhold til tjenestemandsløven af 1946.

for 15 kg kul pr. år for hver m³ af de til beboelse beregnede rum (tjenestemandsløvens § 36, stk. 8, jfr. finansministeriets cirkulære af 1. maj 1953).

19) Fribolig ydes ikke. Tjenestebolig kan dog — for så vidt tjenestens tarv gør dette påkrævet — indrettes, men i så fald betales et boligbidrag, der er fastsat til henholdsvis 12 pct. og 8 pct. af tjenestemandens grundløn + almindelig pensionsgivende tillæg, eftersom boligen er indrettet til en tjenestemand med familie eller til en ugift. Dog mulighed for en forhøjelse eller nedsættelse af bidraget.

Udgifter til den indre vedligeholdelse afholdes med 40 pct. af tjenestemanden og 60 pct. af staten (tjenestemandsløvens § 36, jfr. finansministeriets regulativ af 7. juli 1948).

20) Stedtillæg ydes med ikke-procentregulerede sats-er, varierende efter hvor tjenestemanden har tjenestested (bopæl). Tillægget størst i København og mindst i landkommunerne. Hvis tjenestebolig haves, ydes kun ²/₃ stedtillæg (tjenestemandsløvens §§ 84-89).

Bestillingsmænd.**Udsendte tjenestemænd i
henhold til tjenestemandsløven
af 1946.**

21) Ved første udrejse til Grønland ydes en udrustningshjælp på 400 kr. Endvidere en særlig udrustningshjælp til tjenestemænd, som foretager tjenesterejser under primitive forhold — f. eks. med overnatning i telt eller motorbåd. Denne hjælp andrager:

ved første tjenesterejse 500 kr.
ved senere tjenesterejser 300 -

Den særlige udrustningshjælp kan kun udbetales én gang hvert kalenderår (tjenestemandsløvens § 696, stk. 4, jfr. statsministeriets bekg. af 19. november 1951 angående regler om rejsegodtgørelse og dagpenge for tjenestemænd og dermed ligestillede i den grønlandske tjeneste).

22) Frirejse ydes tjenestemanden og dennes familie i tilfælde af ansættelse, afskedigelse og permission, samt i øvrigt efter ministerens nærmere bestemmelse (tjenestemandsløvens § 696, stk. 9).

**Tjenestemænd hor i landet
ansat i henhold til tjeneste-
mandsløven af 1946.**

21) Regler om udrustningshjælp findes ikke i tjenestemandsløvens almindelige bestemmelser.

Oversigt over antallet af personer, der beskæftiges under Ministeriet for Grønland og Den kgl. grønlandske Handel.

	Antal beskæftigede					Ialt
	Tjenestemænd	Regulativlønnede	Honorarlønnede	Lønnet efter anden overenskomst	Bestillingsmænd	
<i>I. Danmark.</i>						
Ministeriet m. v. . .	46	158	53	142	—	399
Kgl. grønland. Handel	60	79	38	243	—	420
Danmark i alt	106	237	91	385	—	819
<i>II. Grønland.</i>						
Under ministeriet .	163	379	84	1227	438	2291
Under Kgl. grønland. Handel	60	73	81	2220	293	2727
Grønland ialt	223	452	165	3447	731	5018
Tilsammen	329	689	256	3832	731	5837

Bemærkninger til oversigten.

Tjenestemænd: Tallene omfatter alene egentlige tjenestemænd.

regulativlønnede: Tallene omfatter alle, der uden at være tjenestemænd oppebærer lønning beregnet efter tjenestemandslovens satser. Tallene inkluderer som følge heraf bl. a. aspiranter til tjenestemandstillinger og kontorfunktionære m. fl., der aflønnes efter finansministeriets overenskomst med HK.

Honorarlønnede: Tallene omfatter personer, der aflønnes med et rundt vederlag enten uden tillæg eller i forbindelse med statens honorartillæg.

Lønnet efter anden overenskomst: Tallene omfatter alle, der lønnes efter særlig overenskomst, der ikke bygger på tjenestemandslovens lønsystem, herunder læger, ingeniører og andre teknikere. Tallene omfatter også de personer på Grønland, der aflønnes efter de mellem staten og Grønlandsk arbejdssammenlutning indgåede overenskomster.

Der foreligger ikke oplysning om antallet af disse arbejdere, men den samlede udbetalte lønmasse for et år svarer til ca. 1 100 helårsbeskæftigede under ministeriets område og ca. 2 200 helårsbeskæftigede under Den kgl. grønlandske Handel (jfr. bemærkningerne til tabel II).

Disse tal indgår i tabellen. Tallene omfatter derimod ikke danske udsendte arbejdere, der beskæftiges ved entreprenørarbejder (husbygning etc.).

Bestillingsmænd: Tallene omfatter de personer, der er ansat i henhold til bekendtgørelse af 15. oktober 1946 med senere ændringer.

Oversigt over forskellighederne i ansættelsesvilkårene for bestillingsmænd og for tjenestemænd ansat i henhold til lov af 7. juni 1958 om lønninger og pensioner m. v. til statens tjenestemænd, jfr. bilag 2.

1-1) Vedrører ansættelse, hvorfor de er uden betydning i fremtiden, da der formentlig ikke mere vil ske ansættelse af bestillingsmænd.

5) Lønforskud kan ydes som husbygningslån, som dog ikke uden forud indhentet tilladelse fra ministeriet må være større, end at de ved indeholdelse af $\frac{1}{6}$ af lønningen kan tilbagebetales på højst 16 år, når der regnes med fremtidige forventede alderstillæg. Lønforskuddet forrentes ikke. I øvrigt kan der i særlige eller påtrængende tilfælde tilstå rentefri forskud (§ 32).

(i) Feriedage, som holdes i tidsrummet 1. december til 28. (29) februar beregnes med 2 dage for hvert fulde antal 3 dage, som har været holdt fri (bekg. § 35).

7) Såfremt der af tjenstlige grunde ikke har kunnet gøres brug af retten til ferie, gives godtgørelse efter skala fastsat i bekg. § 36.

8) Mulighed for tjenestefrihed til husbygningsferie uden for den egentlige ferie og uden lønfradrag (bekg. § 37).

9) Efter 6 måneders sygdom nedsættes lønnen til flg. beløb:

A. Forsørgere 3/4
B. Ikke-forsørgere:

1. hospitalsindlagte 1/4

2. ikke-hospitalsindlagte 1/2

Bestillingsmanden afskediges, når han har

5) Under særlige og påtrængende omstændigheder mulighed for at opnå lønforskud på indtil $\frac{1}{2}$ års pensionsgivende lønning, dog højst 6 000 kr., som afdrages i løbet af højst 6 år og forrentes med 2 pct. halvårlig. I tilfælde af en tjenstemands død som følge af tilskadekomst i tjenesten bortfalder enkens pligt til at tilbagebetale resterende forskudsbeløb. Endvidere kan finansministeren helt eller delvis fritage enken for tilbagebetaling, dersom forholdene i særlig grad taler derfor (tjml. § 33).

6) En til bestillingsmandsbekendtgørelsen § 35 svarende bestemmelse findes ikke i tjenstemandsloven. Ferie ydes overensstemmende med de i tjenstemandslovens § 13 fastsatte regler.

7) Efter tjenstemandsloven skal der, såfremt ferie ikke kan afholdes af tjenstlige grunde, i det flg. ferieår gives et ferietillæg af samme længde som den bortfaldne ferie, og kun for så vidt sådan ferieforlængelse ikke kan skaffes, gives pengegodtgørelse efter ministeriets nærmere bestemmelse (tjml. § 13, stk. 1).

8) Efter tjenstemandsloven mulighed for tjenestefrihed uden for den egentlige ferie og uden lønfradrag, men i mere begrænset omfang end efter bestillingsmandsbekendtgørelsen (tjml. § 13, stk. 1).

9) Efter tilsammen 180 sygedage (for tjenstemænd over 50 år dog 250 sygedage) uden nogen sammenhængende periode af 3 år, i hvilken sygedagenes antal tilsammen ikke overstiger 30, afdrages der for hver sygedag en $\frac{1}{1000}$ af den årlige lønning.

Når lægeattesten ikke giver håb om hel-

været sygemeldt i 12 måneder, og Lægeattesten ikke giver udsigt til helbredelse (bekg. §38).

10) Forpligtet til at søge afsked når fyldt 65 år.

Berettiget til at få afsked når fyldt 60 år (bekg. § 42).

11) Pensionsalder indtræder 5 år efter fastansættelsen dog tidligst ved det fyldte 28. år (bekg. § 48).

12) Enkepensionen andrager:

- når manden endnu ikke var pensionsberettiget, $\frac{1}{5}$ af pensionsindtægten.
- når manden var pensionsberettiget og hans pensionsalder udgjorde:

indtil 9 år	$\frac{16}{60}$	af pens. indtægt
fra 9-14 år	$\frac{18}{60}$	
- 14-18 -	$\frac{19}{60}$	
- 18-22 -	$\frac{20}{60}$	
- 22-20 -	$\frac{21}{60}$	
- 20-28 -	$\frac{22}{60}$	
- 28-30 -	$\frac{23}{60}$	
over 30 år	$\frac{24}{60}$	

Det er dog en betingelse for at opnå:

$\frac{21}{60}$ i enkepension, at ægteskabet har bestået i mindst	5 år
$\frac{22}{60}$	10 -
$\frac{23}{60}$	15 -
$\frac{24}{60}$	20 -

(bekg. §51).

bredelse, skal der i almindelighed snarest foretages skridt til afskedigelse (tjml. § 13, stk. 5, jfr. finansministeriets reglement af 3. juni 1947 om sygemeldte tjenestemænds forhold).

10) Forpligtet til at søge afsked når fyldt 70 år.

Berettiget til at få afsked når fyldt 07 år (tjml. §53, stk. 1).

11) Pensionsalder indtræder 5 år efter fastansættelsen dog tidligst ved det fyldte 35. år (tjml. § 54, stk. 2).

12) Enkepensionen andrager:

- når manden endnu ikke var pensionsberettiget: ingen pension, men et beløb svarende til 2 års løn beregnet på grundlag af mandens sidst oppebårne lønningsindtægt, enten udbetalt på en gang, eller over en årrække.
- når manden var pensionsberettiget og hans pensionsalder udgjorde:

under 7 år	35 pct. af den lønning, der ligger til grund for pensionsberegningen.
fra 7-10 år	38 pct.
- 12-10 -	41 -
- 10-20 -	44 -
- 20-24 -	47 -
- 24-28 -	50 -
- 28-32 -	53 -
over 32 år	56 56 -

Det er dog en betingelse for at opnå enkepension beregnet efter mandens pensionsalder fra:

- 20-24 år, at ægteskabet har bestået i mindst 10 år,
 24-28 - , at ægteskabet har bestået i mindst 15 år,
 28-32 - , at ægteskabet har bestået i mindst 20 år,
 32 år og
 derover, at ægteskabet har bestået i mindst 25 år.

Den lønning, der ligger til grund for pensionsberegningen, beregnes af mandens sidst oppebårne lønning på følgende måde:

Af de første 6 000 kr.	100 pct.
- følgende beløb over 6000 kr. indtil 12 000 kr.	95 -
- følgende beløb over 12 000 kr. indtil 18 000 kr.	85 -

Af de følgende beløb over 18 000
kr. 55 pct.
(tjml. § 64).

13) For en enke, som er bestillingsmand, nedsættes pensionen med det halve af den hende som bestillingsmand tilkommende lønning med pensionsgivende tillæg, dog ikke til under halvdelen af pensionen, hvorhos hun kun oppebærer det største af de pågældende reguleringstillæg (bekg. § 51).

14) Børnepension ydes indtil børnenes fyldte 16. år (bekg. § 52).

15) Egenpensionens størrelse beregnes således:

pensionsalder:

under 6 år giver $\frac{18}{60}$ af pens.
indtægt
i pension

6- 9 år giver	$\frac{24}{60}$
9-12	$\frac{30}{60}$
12-14	$\frac{31}{60}$
14-16	$\frac{32}{60}$
16-18	$\frac{33}{60}$
18-20	$\frac{34}{60}$
20-22	$\frac{35}{60}$
22-24	$\frac{36}{60}$
24-26	$\frac{37}{60}$
26-27	$\frac{38}{60}$
27-28	$\frac{39}{60}$
28-29	$\frac{40}{60}$
29-30	$\frac{41}{60}$
30 år og derover	$\frac{42}{60}$

13) Ingen kan samtidig oppebære lønning som tjenestemand og pension eller samtidig egenpension og enkepension (tjml. § 58, stk. 1).

14) Børnepension ydes indtil børnenes fyldte 18. år med 1 500 kr. årlig. Kan udstrækkes til barnets 24. år. (tjml. § 66).

15) Egenpensionens størrelse beregnes således:

Ved en pensionsalder under 10 år:

50 pct. af den lønning, der ligger til grund for pensionsberegningen.

fra 10-12 år 52 pct.

- 12-14 -	<u>54</u> -
- 14-16 -	<u>56</u> -
- 16-18 -	<u>58</u> -
- 18-20 -	<u>60</u> -
- 20-22 -	<u>62</u> -
- 22-24 -	<u>64</u> -
- 24-26 -	<u>66</u> -
- 26-28 -	<u>69</u> -
- 28-30 -	<u>72</u> -
- 30-31 -	<u>73</u> -
- 31-32 -	<u>74</u> -

på 32 år og

derover 75 -

Den lønning, der ligger til grund for pensionsberegningen, beregnes af tjenstemandens sidst oppebårne lønning på følgende måde:

Af de første 4 000 kr. 100 pct.
- følgende beløb over 4 000
kr. indtil 8 000 kr. 95 -
- følgende beløb over 8 000
kr. indtil 12 000 kr. 85 -
- følgende beløb over 12 000
kr. indtil 16 000 kr. 75 -
- følgende beløb over 16 000
kr. 70 -
(tjml. § 54).

16 I bekendtgørelsens § 54 haves en særrregel hvorefter særlige grupper af bestillingsmænd, f. eks. kateketer, fødselshjælperker, plejersker og økonomaer, som findes

16) En til bestillingsmandsbekendtgørelsens § 54 svarende bestemmelse indeholdes ikke i tjml. I lov nr. 145 af 12. marts 1918 findes en bestemmelse om, at forskellige

lidende af smittefarlig tuberkulose under sådanne omstændigheder, at befolkningen derved utvivlsomt udsættes for smitte, snarest fritages for deres gerning i indtil 1 år for lægebehandling. Fristen kan forlænges, såfremt mulighed for helbredelse inden for et kortere tidsrum. Såfremt smittefaren efter fristens udlob ikke kan erklæres for ophørt, skal det overvejes, hvorvidt pgl. vil kunne overføres til anden beskæftigelse, hvor smittefaren over for befolkningen er væsentlig ringere, eller om han bør afskediges, i hvilket tilfælde der tilkommer ham en pension på $\frac{2}{3}$ af den sidst oppebårne løn (bekg. § 54).

18) Brændselstillæg oppebæres såvel af ikke-pensionerede som af pensionerede tjenestemænd samt af enker. Størrelsen af tillægget afhænger dels af lønklassen og dels af pgl.s placering (bopæl). Tillægget størst for ikke-pensionerede bestillingsmænd og mindst for enker (bekg. § 25).

f9) Når tjenestebolig ydes, fradrages der herfor i vedkommendes lønning et boligbidrag på normalt $12\frac{1}{2}$ pct. af grundløn + alm. pensionsgivende tillæg. Mulighed for nedsættelse af bidraget, såfremt boligen er af ringere kvalitet.

Alle vedligeholdelsesudgifter afholdes af staten.

(Bekg. § 56, jfr. statsministeriets bekg. af 4. november 1950 og cirkulære fra landshøvedingen over Grønland af 26. februar 1954).

20) Stedstillæg ydes med ikke-procentregulerede satser, der andrager:

Kolonistederne:		ikke
Julianehåb, Godthåb, Forsørgere		forsørgere
Sukkertoppen,		
Holsteinsborg,		
Egedesminde	120 kr.	80 kr.
Upernavik distrikt	180 -	120 -
Thule distrikt	480 -	300 -
Østgrønland	240 -	160 -
Qutdligssat	480 -	300 -

21) Afskedigelse:

- Når begået en i den offentlige meningsvanærende handling: uden varsel og fortabelse af retten til pension for sig selv, sin enke og sine børn,
- afsked på grund af mislighed, forsøm-

grupper af embeds- og bestillingsmænd, der afskediges på grund af smittefarlig tuberkulose i lunge eller strubehoved, i pension får $\frac{2}{3}$ af den tjenesteindtægt, han oppebar ved sin afsked.

18) Ingen tilsvarende regel.

19) Når tjenestebolig ydes, skal der i lønnen fradrages et boligbidrag, hvis størrelse fastsættes af ministeren. Brugeren skal betale bidrag, hvis størrelse ligeledes fastsættes af ministeren, til de med den indre vedligeholdelse forbundne udgifter (tjml. § 162).

20) Der ydes følgende stedstillæg:

Kommunerne Holsteinsborg, Kangatsiaq, Egedesminde, Godhavn, Jakobshavn, Christianshåb, Vajgat 300 kr. årlig.

Kommunerne Upernavik og Umanak samt Øst- og Nordgrønland 960 kr. årlig. (tjml. § 163).

21) Afskedigelse:

- Når afskediges, fordi han har gjort sig skyldig i et strafbart forhold, der begrundes nærliggende fare for misbrug af stillingen, fortabes retten til pension.
- Når afskediges på grund af tjenestefor-

melighed eller anden tjenstlig forseelse, der ikke falder ind under a.: 3 måneders varsel, der kan forkortes, og det bestemmes af ministeriet, hvorvidt der skal ydes pension og i bekræftende fald af hvilken størrelse.

seelser eller misligheder, der, uden at medføre tab af pensionsret efter det under a. anførte, gør ham uskikket til at forblive i sin stilling, bestemmes det ved finanslov, hvorvidt han skal have pension og i bekræftende fald af hvilken størrelse (tjml §§ 60 og 61). Yderligere findes der en række bestemmelser, der går ud på at sikre tjenestemanden mod vilkårlig afskedigelse, derved at han sikres adgang til at blive gjort bekendt med sagens akter, føre vidner, afgive skriftlige indlæg, samt derved, at der gives vedkommende forhandlingsberettigede organisation lejlighed til at drøfte spørgsmålet (tjml. § 17).

Oversigt over antallet af bestillingsmænd i de forskellige lønningsklasser såvel indenfor Ministeriet for Grønland som indenfor Den kgl. grønlandske Handel.

	M. f. G.	K. G. H.
<i>1. klasse.</i>		
Mestre	8	2
Formænd af 1. grad	8	8
Medhjælpere	2	7
Trykkeriledere	1	—
Politibetjente	3	—
Overtelegrafister	10	—
Overkateketer af 1. grad	6	—
Handelsforvaltere	—	13
Skonnertførere	—	1
<i>2. klasse a</i>		
Formænd af 2. grad	7	26
Kontorister	2	—
Overkateketer af 2. grad	28	—
<i>2. klasse b</i>		
Danmarksuddannede håndværkere	10	11
Grønlandsuddannede håndværkere af 1. grad	24	10
Telegrafister af 1. grad	10	—
Kontorister	4	—
Seminarieuddannede kateketer af 1. grad	22	—
Jordemødre af 1. grad	6	—
Danmarksuddannede handelsbetjente	—	6
Grønlandsuddannede handelsbetjente af 1. grad	—	28
Fartøjsførere	4	8
Bedstemænd	—	11
<i>3. klasse.</i>		
Grønlandsuddannede håndværkere af 2. grad	20	39
Grønlandsuddannede handelsbetjente af 2. grad	—	55
Specialarbejdere	60	66
Kontorister	2	—
Telegrafister af 2. grad	8	—
Politibetjente	1	—
Seminarieuddannede kateketer af 2. grad	40	—
Økonomaer	1	—
Jordemødre af 2. grad	2	—
Matroser	—	1
<i>4. klasse.</i>		
Andre kateketer	52	—
Lærerinder	3	—
Karle	15	—
Arbejdsmænd	—	1

	klasse a.	M. f G	K. G.H.
Ødselshjælpersker af 1. grad	1.	13	
Plejersker af 1. grad		1	
	5. klasse b.		
Fødselshjælpersker/ af 2. grad		57	
Plejersker af 2. grad		8	

Beskrivelse af de enkelte bestillingsmandsgruppers arbejdsområde

1. Håndværker- og arbejdergruppen.

a) Mestre.

Håndværkere, der har taget svendep prøve i Danmark, og som leder et af statens mindre værksteder i Grønland. De pågældende har som regel en arbejderstab på 6-8 mand under sig. De varetager uddannelsen af grønlandske lærlinge.

b) Formand af første og anden grad
Kan enten være faglærte eller ufaglærte. De karakteriseres ved, at de leder et arbejds hold, navnlig i forbindelse med skibes losning og lastning, og arbejds holdets størrelse kan variere fra 10-12 mand op til 60-70 mand.

c) Danmarksuddannede håndværkere.

Har gennemgået en egentlig lærlingeuddannelse i Danmark.

d) Grønlandsuddannede håndværkere af første og anden grad.
De pågældende er som regel blevet uddannet hos en af de under a) omhandlede mestre.

e) Specialarbejdere.

Denne gruppe omfatter arbejdere, der normalt udfører mere kvalificeret arbejde.

f) Arbejds mænd.

Ufaglærte med tilknytning til en bestemt institution.

g) Karle.

Arbejds mænd, der er beskæftiget ved hospitaler, skoler, præstegæld med alt forefaldende arbejde.

2. Medhjælper og kontorister.

Medhjælper er beskæftiget med mere kvalificeret kontorarbejde navnlig i forbindelse med regnskabsføring. Visse af dem forestår ledelsen af Handelens kontorer i de

mindre byer. Kontoristerne udfører mindre kvalificeret kontorarbejde.

3. Trykkeriledere

Er uddannet som typograf og leder bogtrykkeriet i Godhavn.

4. Politibetjente.

De grønlandske politibetjente er indtil nu rekrutteret fra forskellige andre bestillingsmandsgrupper, navnlig inden for håndværkerne. Såfremt de efter en vis prøvetid findes egnede til varigt at indtræde i politiet, er de pågældende blevet prøvet ved politiarbejdet hernede. Efter at have gennemgået politiskolen er de blevet ansat i 1. lønningsklasse.

5. Overtelegrafister, telegrafister af første grad og anden grad.

De her omhandlede telegrafister er rekrutteret blandt de bedste med efterskoleeksamen og har fået en et-årig uddannelse på radiostationerne i enten Godthåb eller Godhavn. Siden 1950 er man ophørt med denne uddannelse, og grønlandere, der ønsker at blive telegrafister, må gennemgå den alm. telegrafistuddannelse. Overtelegrafiststillingerne og telegrafister af første grad er advancementsstillinger.

6. Overkateketer af første og anden grad, seminarieuddannede kateketer af første og anden grad og andre kateketer.

Tidligere udførte kateketerne såvel lærersom kirketjeneste, men efter adskillelsen mellem kirke og skole overgik de til skolen, idet dog de fleste af kateketerne mod et mindre honorar samtidig varetager kirketjeneste. De pågældende har en 6-årig uddannelse bag sig.

Læreruddannelsen fra seminariet i Godthåb var dog af ringere omfang end læreruddannelsen på et alm. seminarium. Der er nu gennemført en ny og videregående uddannelse af lærere og kateketer i Grønland, jfr. bekendtgørelse af 12. januar 1957, og selv om denne uddannelse stadig er væsentlig mindre end seminarieuddannelse herude, må den dog karakteriseres som en egentlig læreruddannelse.

De anførte „andre kateketer" har ikke seminarieuddannelse, men er udgået enten fra „kateketskoler" eller efterskolen plus kateketskole (evt. „højskolen").

7. *Handels forvaltere, danmarks-uddannede handelsbetjente, grønlands-uddannede handelsbetjente af første og anden grad.*

Ansættelse som danmarks-uddannede handelsbetjente er betinget af, at den pågældende har modtaget en handelsuddannelse i Danmark som i henseende til varighed og opnåede kvalifikationer må sidestilles med en afsluttet håndværkeruddannelse. De grønlands-uddannede handelsbetjente har modtaget en lignende uddannelse i Grønland. De er ansat som butiksmedhjælpere i Handelens butikker i byerne og de større udsteder eller betyrer Handelens butikker ved de mindre udsteder. Handelsforvalterne er

bestyrere af Handelens butikker ved de større udsteder og forestår samtidig indhandlingen af grønlandske produkter.

8. *Skonnertførere, fartøjsørere, bedste-mænd, matroser.*

Skonnertførerne og fartøjsførerne er førere af mindre togtefartøjer til forsyning af udstederne med varer fra byerne og til transport af de grønlandske produkter fra udstederne. Ansættelse som skonnertfører er betinget af, at den pågældende har sætteskippereksamen eller fiskeskippereksamen.

9. *Jordemødre af første og anden grad samt fødselshjælper sker af første og anden grad, og plejersker af første og anden grad.*

Jordemødrene har en fuldstændig jordemoderuddannelse fra Rigshospitalet, og foruden egentlig jordemodergerning virker de som tolke for teget. Jordemødre af første grad er samtidig tjenstgørende ved sygehusene.

Fødselshjælperkerne er uddannet af en af de i Grønland ansatte læger og erklæret for brugbare. De placeres på udsteder og i mindre byer, men kan ifølge sagens natur ikke være fuldt beskæftigede.

Repræsentanter for hovedbestyrelsen har under forhandlingerne med lønningskommissionens udvalg i København fremsat ønske om, at samtlige bestillingsmænd overgår til tjenestemandsgruppen. Efter forhandlingerne i København blev der af lønningskommissionens sekretariat udarbejdet et udkast til en ny bekendtgørelse for de bestillingsmænd, der eventuelt ikke kan overføres til tjenestemandsgruppen, ligesom der af ministeriet for Grønland er udarbejdet et udkast til nye regler for dagpenge, overtidsbetaling m. v.

Hovedbestyrelsen har efter forhandlingerne i København og efter forhandlingerne med lønningskommissionens sekretariat i Grønland overvejet de fremsatte udkast. Foreningen lægger fortsat vægt på, at så mange fuldt beskæftigede bestillingsmænd som muligt overgår til tjenestemandsgruppen. De i udkastet anførte lønforbedringer ligger væsentligt under de forbedringer, som foreningen har fundet rimelige og påkrævede efter de øgede krav, der nu stilles til bestillingsmændene.

Medens foreningen kan tiltræde de foreslåede ændringer af dagpenge, overtidsbetaling m. v. og betydningen af, at der åbnes mulighed for overførelse af visse bestillingsmænd til tjenestemandsgruppen, finder man, at der for de bestillingsmænd, der ikke overføres til tjenestemandsgruppen, bør tilvejebringes forbedringer ud over de lønforhøjelser, som selve indplaceringen i de nye lønklasser medfører. En del af de nu ansatte

bestillingsmænds arbejdsområder har i de seneste år gennemgået sådanne ændringer, at det vil være rimeligt at gennemføre visse oprykninger til højere lønningsklasser, og under forudsætning af, at der pr. 1. april 1959 efter indstilling af institutionerne og efter forhandling med repræsentanter for bestyrelsen gennemføres et rimeligt antal opnormeringer, mener foreningen at kunne gå ind for det samlede forslag.

Da flere af de nu ansatte bestillingsmænd har en sådan alder, at det kan være betænkeligt at overgå til tjenestemandsgruppen med den følge, at de pågældende skal fortsætte i tjenesten til det 67. år for at opnå afskedigelse med pension på grund af alder, går man ud fra, at den enkelte bestillingsmand må kunne vælge, om han ønsker at overgå eller forblive som bestillingsmand (grønlandsk tjenestemand).

Med hensyn til spørgsmålet om, hvilke bestillingsmænd der skal overflyttes til tjenestemandsløven, er det som ovenfor anført hovedbestyrelsens opfattelse, at så mange bestillingsmænd som muligt bør overflyttes. Ved afgørelsen af dette spørgsmål ønsker man i øvrigt at udtale, at overførslen bør ske efter lønningsklassen, således at de højere lønningsklasser først og fremmest overføres.

Endelig skal man henstille, at efterbetalingen af den foreslåede lønforhøjelse fra 1. april 1958 gennemføres så hurtigt som muligt.

For hovedbestyrelsen for de grønlandske bestillingsmandsforeninger

Godthåb, den 4. september 1958.

Kristian Hammeken. Ludvig Hammeken. Niels Hammeken.

Peter Thaarup Høegh. Ras. Berthelsen.

Oversigt over overenskomstlønninger i Grønland og bestillingsmandslønninger.

Overenskomstlønninger.

I. Ufaglærte.

Timeløn for voksne arbejdere	135 øre
Dyrtdstillæg	20 -
	155 øre
d. v. s. for et år med fuldt arbejde	3 720 kr.
Der kan efter overenskomsten ydes	
a) kvalifikationstillæg på 10, 20 eller 30 øre pr. time og	
b) personlige tillæg på indtil 25 øre pr. time.	
Ugelønnede har 30 øre mere pr. time.	
Den <i>højeste løn</i> for overenskomstlønnede arbejdere med helårs-	
arbejde udgør herefter	5 760 kr.

II. Faglærte.

Timeløn for udlærte	227 øre
Dyrtdstillæg	20 -
	247 øre
d. v. s. for et år med fuldt arbejde	5 928 kr.
Der kan ydes	
a) kvalifikationstillæg på 33 øre pr. time og	
b) personlige tillæg - 40 - - -	
Den <i>højeste løn</i> for overenskomstlønnede arbejdere med helårs-	
arbejde udgør herefter	7 680 kr.
Der kan endvidere ydes formandstillæg på 25 øre pr. time.	
Højeste formandsløn udgør herefter	8 280 kr.

Bestillingsmænd.

I. Ufaglærte.

5. lkl. b. (780-1 050 kr.)	
Begyndelsesløn	a) Nordgrønland kr. 3 420
	b) Sydgrønland - 3 270
Slutløn	a) Nordgrønland - 4 104
	b) Sydgrønland - 3 954
5. lkl. a. (1 050-1 320 kr.)	
Begyndelsesløn	a) Nordgrønland - 4 104
	b) Sydgrønland - 3 954
Slutløn	a) Nordgrønland - 4 750
	b) Sydgrønland - 4 600
4. lkl. (1 530-1 800 kr.)	
Begyndelsesløn	a) Nordgrønland - 5 176
	b) Sydgrønland - 4 926
Slutløn	a) Nordgrønland - 5 650
	b) Sydgrønland - 5 400

II. Faglærte.

3. lkl. (1 950-2 400 kr.)	
Begyndelsesløn	a) Nordgrønland kr. {6 200 uden dansktillæg
	{6 584 med —
	b) Sydgrønland - {5 950 uden —
	{6 334 med —
Slutløn	a) Nordgrønland - {6 860 uden —
	{7 238 med —
	b) Sydgrønland - {6 610 uden —
	{6 988 med —
2. lkl. b. (2 400-2 850 kr.)	
Begyndelsesløn	a) Nordgrønland - {6 860 uden —
	{7 238 med —
	b) Sydgrønland - {6 610 uden —
	{6 988 med —

Slutløn	a) Nordgrønland	{7 508 uden 7 694 med
	b) Sydgrønland	{7 258 uden 7 447 med
2. lkl. a. (2 220-3 300 kr.)		{6 674 uden 6 854 med
Begyndelsesløn	a) Nordgrønland	{6 424 uden 6 604 med
	b) Sydgrønland	{8 282 uden 8 666 med
Slutløn	a) Nordgrønland	{8 032 uden 8 416 med
	b) Sydgrønland	
1. lkl. (2 310-3 810 kr.)		6 764
Begyndelsesløn	a) Nordgrønland	6 514
	b) Sydgrønland	8 996
Slutløn	a) Nordgrønland	8 746
	b) Sydgrønland	

III. Kontorfunktionærer.

Efter det fyldte 21. år (og 3 års kontorbeskæftigelse) udgør begyndelseslønnen 4 920 kr.

Slutløn incl. kvalifikationstillæg og personlige tillæg udgør 7 648 kr.

I byerne Julianehåb, Godthåb, Sukkertoppen, Holsteinsborg og Egedesminde ydes herudover et stedtillæg på 10 øre pr. time.

III. Kontorfunktionærer.

3. lkl. (1 950-2 400 kr.)	jfr. ovenfor
2. lkl. b. (2 400-2 850 kr.)	—
2. lkl. a. (2 220-3 300 kr.)	—
1. lkl. (2 310-3 810 kr.)	—

Alle lønninger er incl. brændselstillæg, men excl. stedtillæg.

Oversigt over nettolønstigninger for bestillingsmænd ved indplaceringen
i de nye lønningsklasser.

Nuværende bruttoløn som forsørger incl. brændselstillæg for Sydgrønland excl. stedstillæg. For 2. og 3. lkl. incl. danskstillæg	Indplaceringstal (nuværende løn + 14 pct. af pensionsgivende løn)	Ny lønklasse og trin	Stigning i nettoløn
<i>5. lkl. b. (780-1050 kr.)</i>		<i>1. lkl.</i>	
3 271 kr.	(3 450 kr.)	1. 3 480 kr.	133 kr.
3 579 -	(3 778 -)	3. 3 960 -	294 -
3 806 -	(4 026 -)	4. 4 200 -	305 -
3 954 -	(4 195 -)	4. 4 200 -	164 -
<i>5. lkl. a. (1050-1320 kr.)</i>			
3 954 kr.	(4 195 kr.)	4. 4 200 kr.	164 kr.
4 101 -	(4 363 -)	5. 4 440 -	255 -
4 453 -	(4 736 -)	7. 4 920 -	371 -
4 600 -	(4 903 -)	7. 4 920 -	231 -
<i>4. lkl. (1530-1800 kr.)</i>		<i>2. lkl.</i>	
4 926 kr.	(5 275 kr.)	4. 5 280 kr.	267 kr.
5 220 -	(5 581 -)	5. 5 700 -	381 -
5 310 -	(5 684 -)	5. 5 700 -	296 -
5 400 -	(5 786 -)	6. 5 940 -	441 -
<i>3. lkl. (1950-2400 kr.)</i>		<i>3. lkl.</i>	
6 334 kr.	(6 767 kr.)	8. 6 780 kr.	329 kr.
6 484 -	(6 938 -)	9. 7 020 -	417 -
6 634 -	(7 109 -)	10. 7 260 -	505 -
6 988 -	(7 484 -)	11. 7 500 -	389 -
<i>2. lkl. b. (2400-2850 kr.)</i>		<i>4. lkl.</i>	
6 988 kr.	(7 484 kr.)	6. 7 500 kr.	389 kr.
7 138 -	(7 655 -)	7. 7 800 -	536 -
7 288 -	(7 826 -)	8. 8 100 -	680 -
7 447 -	(8 006 -)	8. 8 100 -	528 -
<i>2. lkl. a. (2220-3300 kr.)</i>			
6 604 kr.	(7 074 kr.)	5. 7 200 kr.	476 kr.
7 078 -	(7 586 -)	7. 7 800 -	591 -
7 348 -	(7 894 -)	8. 8 100 -	623 -
7 942 -	(8 543 -)	10. 8 700 -	624 -
8 416 -	(9 054 -)	10. 8 700 -	164 -
<i>1. lkl. (2310-3810 kr.)</i>		<i>5. lkl.</i>	
6 514 kr.	(6 972 kr.)	1. 7 350 kr.	705 kr.
7 018 -	(7 518 -)	2. 7 800 -	648 -
7 318 -	(7 860 -)	3. 8 250 -	795 -
8 092 -	(8 714 -)	4. 9 300 -	1 058 -
8 746 -	(9 430 -)	5. 9 900 -	1 002 -

Oversigt over stigningen i nettoløn for de stillingskategorier, der samtidig oprykkes til højere lønningsklasse.

Nuværende bruttoløn som forsørger incl. brændselstillæg for Sydgrønland excl. stedstillæg For 2. og 3. kl. incl. dansktillæg	Indplaceringstal (nuværende løn + 14 pct. af pensionsgivende løn)	Ny lønklasse og trin	Stigning ialt
<i>Fra 1. til 3. kl. Visse plejersker og fødselshjælpersker.</i>			
<i>5. kl. b. (780-1050 kr.)</i>			
3 271 kr.	(3 450 kr.)	4 020 kr.	651 kr.
3 579 -	(3 778 -)	4 020 - *)	532 -
3 806 -	(4 026 -)	4 440 -	535 -
3 954 -	(4 195 -)	4 440 -	394 -
<i>5. kl. a. (1050-1320 kr.)</i>			
3 954 kr.	(4 195 kr.)	4 440 kr.	394 -
4 101 -	(4 363 -)	4 860 -	658 -
4 453 -	(4 736 -)	5 280 -	717 -
4 600 -	(4 903 -)	5 280 -	577 -
<i>Fra 2. til 3. kl. Andre kateketer.</i>			
<i>4. kl. (1530-1800 kr.)</i>			
4 926 kr.	(5 275 kr.)	5 700 kr.	670 kr.
5 220 -	(5 581 -)	6 120 -	784 -
5 310 -	(5 684 -)	6 120 -	699 -
5 400 -	(5 786 -)	6 120 - *)	674 -
<i>Fra 3. til 4. kl. Telegrafister af 2. grad, seminarieuddannede kateketer af 2. grad.</i>			
<i>3. kl. (1950-2400 kr.)</i>			
6 334 kr.	(6 767 kr.)	6 900 kr.*)	564 kr.
6 484 -	(6 938 -)	7 200 - *)	650 -
6 634 -	(7 109 -)	7 500 -	735 -
6 988 -	(7 484 -)	7 800 -	677 -
<i>Fra 3. til 5. kl. Jordemødre af 2. grad.</i>			
<i>3. kl. 6 334 kr.</i>			
6 484 -	(6 938 -)	7 350 kr.	876 kr.
6 634 -	(7 109 -)	7 350 -	734 -
6 988 -	(7 484 -)	7 350 - *)	741 -
		7 800 -	677 -
<i>Fra 4. til 5. kl. Overkateketer af 2. grad, jordemødre af 1. grad.</i>			
<i>2. kl. b. (2400-2850 kr.)</i>			
6 988 kr.	(7 484 kr.)	7 800 kr.	677 kr.
7 138 -	(7 655 -)	8 250 -	968 -
7 288 -	(7 826 -)	8 250 - *)	976 -
7 447 -	(8 006 -)	8 250 - *)	824 -
<i>2. kl. a. (2220-3300 kr.)</i>			
6 604 kr.	(7 074 kr.)	7 350 kr.*)	772 kr.
7 078 -	(7 586 -)	8 250 -	1 023 -
7 348 -	(7 894 -)	8 250 - *)	919 -
7 942 -	(8 543 -)	9 300 -	1 200 -
8 416 -	(9 054 -)	9 300 -	740 -

*) + personligt tillæg.

Udkast til bekendtgørelse om grønlandske tjenestemænd.

Kapitel I.

Almindelige bestemmelser.

§ 1. Grønlandsk tjenestemand er enhver person, der er ansat i en af de i kapitel II, §§ 3-11, nævnte stillinger.

§ 2. Ansættelse af en grønlandsk tjenestemand i en anden lønningsklasse end den, hvori han hidtil har været ansat, foretages af ministeren for Grønland.

Kapitel II.

Lønningsbestemmelser,

Afdeling 1.

Institutionerne bortset fra Den kgl. grønlandske Handel.

§ 3. 1. lønningsklasse.
Lønning 3 480 kr. årlig stigende hvert 2. år med 240 kr. til 4 920 kr.

Hertil henføres:

Plejersker.

Fødselshjælpersker.

§ 4. 2. lønningsklasse.
Lønning 4 020 kr. årlig stigende hvert 2. år med 420 kr. indtil 5 700 kr. og efter 2 år til 5 940 kr.

Hertil henføres:

Karle.

§ 5. 3. lønningsklasse.
Lønning 4 020 kr. årlig stigende hvert 2. år med 420 kr. indtil 6 540 kr. og herefter hvert 2. år med 240 kr. indtil 7 500 kr.

Hertil henføres:

Lærere og lærerinder.

Økonomaer.

Kontorister.

Håndværkere.

Fødselshjælpersker.

Plejersker.

Ansættelse i 3. lønningsklasse som fødselshjælperske og plejerske er betinget af, at den pågældende er særlig kvalificeret og har fuld beskæftigelse, eller at særlige forhold gør sig gældende. Ansættelsen sker efter indstilling fra landslægen.

§ 6. 4. lønningsklasse.
Lønning 6 000 kr. årlig stigende hvert 2. år med 300 kr. indtil 8 700 kr.

Hertil henføres:

Formænd.

Håndværkere.

Kontorister.

Telegrafister.

Lærere.

§ 7. 5. lønningsklasse.
Lønning 7 350 kr. årlig stigende hvert 3. år med 450 kr. indtil 8 700 kr. og derefter med 600 kr. indtil 9 900 kr.

Hertil henføres:

Mestre, værkførere og forvaltere.

Assistenten.

Trykkeriledere.

Politibetjente.

Overtelegrafister.

Lærere.

Jordemødre.

Skonnertførere.

Afdeling 2.

Handelen.

§ 8. 2. lønningsklasse.
Lønning 4 020 kr. årlig stigende hvert 2. år med 420 kr. indtil 5 700 kr. og efter 2 år til 5 940 kr.

Hertil henføres:

Arbejdsmand.

§ 9. 3. lønningsklasse.
Lønning 4 020 kr. årlig stigende hvert 2. år med 420 kr. indtil 6 540 kr. og herefter hvert 2. år med 240 kr. indtil 7 500 kr.

Hertil henføres:
Håndværkere.
Handelsbetjente.
Matroser.

§ 10. 4. lønningsklasse.

Lønning 6 000 kr. årlig stigende hvert
2. år med 300 kr. indtil 8 700 kr.

Hertil henføres:

Formænd.

Håndværkere.

Handelsbetjente.

Bedstemænd.

§ 11. 5. lønningsklasse.

Lønning 7 350 kr. årlig stigende hvert
3. år med 450 kr. indtil 8 700 kr. og derefter
med 600 kr. indtil 9 900 kr.

Hertil henføres:

Mestre, værkførere og forvaltere.

Handelsforvaltere.

Assistenten.

Skonertførere.

§ 12. For hvert 2 points, det grønland-
ske særpristal overstiger ud over 154 eller
falder under 155, forhøjes eller nedsættes de
i §§ 3-11 nævnte begyndelseslønninger med
eventuelle alderstillæg og pensionsgivende
tillæg med følgende beløb:

Lønning i henhold til §§3-11 kr.	kr.
indtil 1 49912
1 500-2 49924
2 500-3 49936
3 500-4 49948
4 500-5 49960
5 500-6 49972
6 500-7 49984
7 500-8 49996
8 500-9 499108
9 500 og derover120

Stk. 2. Det i stk. I nævnte pristal for
månederne januar og juli benyttes ved dyrtids-
reguleringen for det næstfølgende halv-
år, 1. april-30. september og 1. oktober-
31. marts.

§ 13. De i §§ 3-11 nævnte begyndelses-
lønninger med eventuelle alderstillæg og
pensionsgivende tillæg kan endvidere med
hjemmel på bevillingslov for nærmere fast-
satte perioder ad gangen — første gang fra

1. oktober 1961 — forhøjes eller nedsættes
med én eller flere portioner af følgende
størrelse:

Lønning i henhold til §§3-11 kr.	En portion overens- komstillæg kr.
indtil 5 09912
5 100-8 49924
8 500 og derover36

§ 14. Pension, der ydes i henhold til
denne lov, forhøjes eller nedsættes efter
bestemmelserne i §§ 12 og 13, idet pensionen
træder i stedet for den i §§ 3-11 nævnte
lønning ved beregningen af forhøjelsen eller
nedsættelsen.

§ 15. Værktøj stillæg tilkommer tømrere
med 170 kr. årlig.

Stk. 2. Andre grønlandske tjenestemænd,
som har fået tildelt en mindre værktøjs-
kasse, oppebærer et værktøj stillæg på 55 kr.

Stk. 3. Det påhviler grønlandske tjeneste-
mænd, der oppebærer værktøj stillæg, for
egen regning til stadighed at holde sig for-
synet med alt fornødent værktøj. Tillægget
bortfalder helt eller delvis, såfremt der til-
deles den pågældende grønlandske tjeneste-
mand værktøj.

§ 16. Stedstillæg ydes grønlandske tjene-
stemænd med følgende årlige beløb:

1 byerne Julianehåb, Godthåb og Sukkertoppen120 kr.
1 kommunerne Kangatsiak, Chri- stianshåb, Jakobshavn, God- havn og	
i kommunerne Holsteinsborg, Ege- desminde, Vajgat (bortset fra byerne Holsteinsborg, Egedes- minde og Qutdligssat)250 -
1 byerne Holsteinsborg og Egedes- minde370 -
I Qutdligssat730 -
1 kommunerne Umanak og Uper- navik430 -
I Nordgrønland730 -
1 Østgrønland120 -

§ 17. Etableringshjælp til fødselshjæl-
persker ydes med 400 kr. én gang for alle.
Den udleveres normalt i naturalier, men
kan dog efter vedkommende læges skøn
også udgives på anden måde.

Kapitel III.

Lønnens udbetaling m. v.

§ 18. Den en grønlandsk tjenestemand tilkommende årlige lønning med tillæg og med fradrag af pensionsbidrag (§ 53), boligbidrag (§ 46) og årlige afdrag på forskud (§ 19) udbetales med 1/12 månedlig for den første i hver måned.

§ 19. Lønforskud kan efter landshövdingens eller handelsinspektørens bestemmelse gives grønlandske tjenestemænd som husbygningslån.

Stk. 2. Sådanne lån må ikke uden godkendelse af ministeren for Grønland være større, end at de ved indeholdelse af $\frac{1}{10}$ af den pensionsgivende lønning kan tilbagebetales på højst 16 år, når der regnes med fremtidige forventede alderstillæg.

Stk. 3. Husbygningslån kan ydes dels til opførelse af nye huse, dels til større reparationsarbejder m. v. De kan kun ydes, når den pågældendes alder og øvrige forhold gør det rimeligt at antage, at tilbagebetaling kan ske på passende måde.

Stk. 4. Kun i tilfælde, hvor der er tale om opførelse af nye, større huse, kan lånene ydes med deres maksimalbeløb.

Stk. 5. Lån kan undtagelsesvis ydes til sådanne grønlandske tjenestemænd, til hvilke der er tildelt tjenesteboliger, samt til pensionister.

Stk. 6. Afdrag indeholdes første gang i det finansår, som følger efter det, i hvilket lånet ydes.

Stk. 7. Et hus, til hvilket der ydes lån, skal af låntageren holdes brandforsikret for mindst lånets fulde oprindelige beløb, indtil dette er helt tilbagebetalt.

Stk. 8. Så længe lånet ikke er fuldt tilbagebetalt, har ministeriet for Grønland 1. prioritets panteret i det opførte eller under opførelse værende hus med tilbehør, herunder også i materialer, der måtte være indkøbt for lånet, uanset at disse materialer endnu ikke er indføjjet i huset. Såfremt lånet ikke kan sikres ved 1. prioritets panteret, kan lån dog ydes, såfremt det foranstående lån er ydet af offentlige midler — f. eks. i henhold til bekendtgørelse om støtte til boligbyggeri i Grønland — og under forudsætning af, at lånet skønnes tilstrækkelig sikret. Ministeriet for Grønlands rettigheder

i henhold til ovennævnte nyder uden tinglysning eller anden registrering beskyttelse over for kreditorforfølgning og senere stiftede rettigheder.

Stk. 9. Ved en låntagers død forinden lånets fulde tilbagebetaling kan der indrømmes den, som overtager huset, passende betalingsvilkår for restbeløbet, for så vidt dette ikke straks kau indfries. En tilsvarende fremgangsmåde kan anvendes i tilfælde af forflyttelse.

Stk. 10. I øvrigt kau der i saglige eller påtrængende tilfælde af ministeren for Grønland tilstås grønlandske tjenestemænd rentefri forskud, for hvilke der da i hvert enkelt tilfælde vil være at fastsætte passende afdrags ilkår.

Kapitel IV.

Arbejdstid, særlige ydelser m. v.

§ 20. Ministeren for Grønland fastsætter efter indhentet udtalelse fra finansministeriet det fornødne med hensyn til arbejdstid, betaling for særlige arbejder, overarbejdsbetaling m. v.

Kapitel V.

Ferie, tjenestefritagelse og sygdom.

§ 21. Der tilkommer den grønlandske tjenestemand ferie med 18 dage inden for hvert ferieår.

Stk. 2. Ferieåret regnes fra 1. april til 31. marts.

Stk. 3. Ferien skal holdes inden for pågældende ferieår, idet institutionen dog kan forlange ferien udskudt til det følgende år, når det ikke er muligt at tildele vedkommende grønlandske tjenestemand ferie i et ferieår. Såfremt den pågældendes tjeneste ikke er til hinder derfor, kan ferien holdes i tidsrummet fra 1. juni til 30. september.

Stk. 4. Der kan gives den grønlandske tjenestemand, der gør tjeneste uden for sit hjemsted adgang til at opsummere ferie, således at han efter 5 eller 10 års tjeneste uden for hjemstedet kan holde ferie af længere varighed på hjemstedet, dog ikke ud over henholdsvis $1\frac{1}{2}$ måned og 3 måneder og under forudsætning af, at tjenestens udførelse ikke er til hinder herfor. I forbindelse hermed kan der ydes frirejse

til den grønlandske tjenestemand, dennes ægtefælle og hjemmeboende børn under 16 år, dog ydes der kun halv frirejse, når ferien holdes efter 5 års tjeneste.

§ 22. I det tilfælde, hvor det af hensyn id tjenstlige forhold ikke har været muligt at tildele den grønlandske tjenestemand ferien i det følgende år, jfr. § 21, tilkommer der den ferieberettigede grønlandske tjenestemand en godtgørelse for hver dags ferie, han således ikke har kunnet opnå, beregnet efter følgende satser:

Grønlandsk tjenestemand i

5.	lønningssklasse	19 kr. daglig
4	12	
3	12	
2	9	
1	6	

§ 23. Hvor ganske særlige forhold taler derfor, kan der tilstås den grønlandske tjenestemand tjenestefrihed uden for den egentlige ferie, uden at der finder lønfradrag sted.

Stk. 2. Tjenestefrihed af længere varighed kan kun tilstås efter godkendelse fra ministeren for Grønland.

§ 24. Når en grønlandsk tjenestemand har været sygemeldt i 6 måneder inden for 12 på hinanden følgende måneder, bliver hans lønning med alle tillæg bortset fra de i § 39 nævnte tilfælde at nedsætte til 3/4.

Stk. 2. Hvor særlige forhold taler for det, kan denne nedsættelse dog udskydes indtil videre, men spørgsmålet vil da omgående være at forelægge ministeren for Grønland til afgørelse.

Stk. 3. En grønlandsk tjenestemand afskediges, når han har været sygemeldt i 12 måneder, og lægeattest ikke giver udsigt til helbredelse.

Kapitel VI.

Oprykning og konstitution.

§ 25. Ved oprykning til en stilling, hvis begyndelsesløn ligger lavere end eller lige med slutlønnen i den lavere stilling, kommer den grønlandske tjenestemand straks på det løntrin i den nye stilling, som er nærmest højere end den sidst oppebarne lønning i

den hidtidige stilling, hvorhos han, hvis der fremtidig i den hidtidige stilling ved alderstillæg ville være opnået en lønning, der var højere end eller lige med hans lønning i den nye stilling, allerede fra pågældende tidspunkt inden for slutlønnen opnår nyt alderstillæg.

Stk. 2. Opnår den grønlandske tjenestemand, der i forbindelse med forfremmelse oprykkes til ny stilling ikke en lønfremgang, der mindst andrager et beløb, svarende til det sidst opnåede alderstillæg i den hidtidige stilling, ydes forskellen ham som et personligt ikke pensionsgivende tillæg, dog højst et beløb, svarende til det første alderstillæg i den nye stilling. Ved beregningen bortses fra stedtillæg og eventuelle personlige tillæg. Tillægget bortfalder ganske eller delvis ved opnåelse af alderstillæg eller højere lønning enten i henhold til nye lønningsregler eller ved overgang til højere lønnet stilling.

§ 26. En grønlandsk tjenestemand, som fungerer i en højere stilling i et uafbrudt tidsrum af mindst 4 uger, oppebærer herfor et vederlag, som udgør forskellen mellem den for hans egen stilling gældende lønning og den lønning, han ville opnå ved udnævnelse i den højere stilling.

Kapitel VII.

Afskedigelse og pension.

§ 27. Der tilkommer en grønlandsk tjenestemand ret til pension for sig og sin enke og sine efterlevende børn efter reglerne i nærværende bekendtgørelse.

§ 28. En grønlandsk tjenestemand er forpligtet til at søge sin afsked med udgangen af den måned, i hvilken han fylder 65 år.

Stk. 2. En grønlandsk tjenestemand er berettiget til at få afsked med pension fra udgangen af den måned, i hvilken han fylder 60 år.

§ 29. Ingen kan gøre krav på afskedigelse med pension på grund af svagelighed, medmindre han præsterer lægeattest for, at han er uskikket til arbejde. Ej heller kan nogen gøre krav på afsked med pension på grund af, at han er kommet til skade, i eller uden-

for tjenesten, medmindre han snarest muligt efter tilskadekomsten har sikret sig behørig lægeattest og anmeldt det passerede til sin foresatte.

Stk. 2. Bliver den pågældende på grund af svagelighed eller tilskadekomst ude af stand til at bestride sin hidtidige tjeneste, men dog ikke aldeles utjenstdygtig, er han pligtig at overtage anden passende tjenestemandsstilling under grønlandstjenesten mod vedblivende at oppebære lønning som for den tidligere stilling fastsat.

§ 30. Den grønlandske tjenestemand, som afskediges, fordi han har gjort sig skyldig i et strafbart forhold, der begrundes en nærliggende fare for misbrug af stillingen, mister retten til pension for sig selv, sin enke og sine børn.

Stk. 2. Forinden en grønlandsk tjenestemand afskediges på grund af mislighed, forsømmelighed eller anden tjenstlig forseelse, uden at han dog har mistet pensionsretten i medfør af nærværende paragrafs 1. stk., skal spørgsmålet om, hvorvidt han skal have pension, og i bekræftende fald af hvilken størrelse, forelægges finansministeriet.

§ 31. Der tilkommer enhver grønlandsk tjenestemand, der afskediges uden ansøgning, et varsel på 3 måneder. Hvis afskedigelsen er begrundet i noget af de i § 30 nævnte forhold, kan afskedigelsen dog ske med kortere varsel, eventuelt uden varsel.

Stk. 2. Grønlandske tjenestemænd kan til enhver tid kræve sig afskediget uden pension med 3 måneders varsel.

§ 32. Afskedigelse foretages af ministeren for Grønland.

Stk. 2. Forud for den enkelte afskedigelse træffer finansministeriet bestemmelse om, hvorvidt den grønlandske tjenestemand har ret til pension.

Stk. 3. I de i § 30 nævnte tilfælde skal dog landshøvdingen, politimesteren, skoleinspektøren, handelsinspektøren eller landslægen altid være berettigede til at suspendere den pågældende tjenestemand uden lønning eller med en nærmere fastsat del af lønningen.

§ 33. Som bidrag til dækning af udgifterne ved pensioneringen afkortes ved hver

lønningsudbetaling 4 pct. i den enhver grønlandsk tjenestemand tillagte lønningsindtægt, jfr. § 35.

Stk. 2. Til grønlandske tjenestemænd, som afskediges uden pension, tilbagebetales de efter denne og tidligere regler indbetalte pensionsbidrag med renter 4 pct. p. a. af det ved hvert år indestående beløb med tillæg af 2 pct. af de i fratrædelsesåret tilkommende beløb.

§ 34. Pensionsalderen regnes fra det tidspunkt, på hvilket en grønlandsk tjenestemand i 5 år efter sit fyldte 23. år har været ansat som sådan.

§ 35. Til lønningsindtægten, som kommer i betragtning ved pensionsberegning, henregnes:

- a) den i §§ 3-11 nævnte lønning,
- b) pensionsgivende personlige tillæg.

§ 36. Pensionen beregnes — uden for de i §§ 38 og 39 nævnte tilfælde — efter den grønlandske tjenestemand's pensionsalder og på grundlag af hans sidst opnåede løn, jfr. § 35, således som denne ville være uden regulering i henhold til bestemmelserne i §§ 12 og 13.

Af lønnen indgår følgende procentdele i pensionsberegningen:

af de første 2 000 kr.	100 pct.
af de følgende beløb over 2 000 kr.	
indtil 4 000 kr.	90 -
af de følgende beløb over 4 000 kr.	
indtil 6 000 kr.	80 -
af de følgende beløb over 6 000 kr.	
indtil 8 000 kr.	70 -
af de følgende beløb over 8 000 kr.	60 -

Stk. 2. Pensionen udgør af den i stk. 1 nævnte reducerede lønning, der ligger til grund for pensionsberegningen:

Ved en pensionsalder	
under 6 år	49 pct.
fra 6- 9 -	57 -
- 9-12 -	66 -
- 12-14 -	67 -
- 14-16 -	68 -
- 16-18 -	72 -
- 18-20 -	73 -
- 20-22 -	74 -
- 22-24 -	75 -
- 24-26 -	76 -

fra 26-27 -	77 pct.
- 27-28 -	78 -
- 28-29 -	82 -
- 29-30 -	83 -
- 30 år og derover	84 -

§ 37. Der kan ydes den grønlandske tjenestemand, der ved pensionering opholder sig uden for sit hjemsted, frirejse samt dækning af fragttudgifter i forbindelse med flytning til hjemstedet.

§ 38. Såfremt en grønlandsk tjenestemand ved udførelsen af sin tjeneste kommer således til skade, at han må afskediges, tilkommer der ham uden hensyn til alder og tjenestetid den for højeste pensionsalder fastsatte pension.

Stk. 2. Når det godtgøres, at en med tilskadekomstpension eller pension i henhold til § 39 afskediget tjenestemand atter er tjenstdygtig, og han nægter at modtage anden efter § 29, stk. 2, passende stilling, mister han retten til den efter stk. 1 eller § 39 fastsatte forhøjede pension. Nægter den pågældende eller en med pension efter § 36 på grund af sygdom afskediget, men atter tjenstdygtig grønlandsk tjenestemand, at indtræde i sin tidligere stilling eller en anden stilling, hvortil han inden sin afsked havde været pligtig at modtage forflyttelse, bortfalder pensionen. Til oplysning om den af en af de nævnte årsager pensioneredes helbredstilstand er ministeren for Grønland berettiget til, så ofte det findes formålstjenligt, at kræve sig tilstillet lægeattest, dog uden udgift for den pensionerede. Når denne, trods opfordring undlader at fremskaffe en sådan lægeattest, kan pensionens udbetaling standses, indtil det er bevist, at utjenstdygtigheden vedblivende består.

§ 39. Når en grønlandsk tjenestemand findes lidende af smittefarlig tuberkulose under sådanne omstændigheder, at befolkningen derved utvivlsomt udsættes for smittefare, påhviler det hans overordnede snarest at fritage pågældende fra lians gerning og at træffe de fornødne foranstaltninger til, at han i indtil 1 år tages under den efter distriktslægens skøn mest hensigtsmæssige behandling. Opnås der under denne behandling en sådan fremgang i patientens tilstand, at det ved nævnte

frists udløb skønnes, at smittefaren vil kunne hæves ved fortsat behandling i et nærmere angivet kortere tidsrum, vil fristen undtagelsesvis kunne forlænges.

Stk. 2. I de tilfælde, hvor det under nævnte behandling lykkes at opnå en sådan bedring, at smittefaren kan erklæres for ophørt, indtræder den pågældende derefter atter i sin stilling, medens det i modsat fald efter fristens udløb tages under overvejelse, om han — også under hensyn til lians egen helbredstilstand — vil kunne anvendes ved anden beskæftigelse, hvor smittefaren over for befolkningen er væsentlig ringere, eller om han bør afskediges, i hvilket tilfælde der uden hensyn til alder og tjenestetid vil tilkomme ham den for højeste pensionsalder fastsatte pension. Ønsker patienten ikke at underkaste sig den fornødne behandling (herunder eventuelt sygehusophold), må det i hvert enkelt tilfælde tages under overvejelse, om han kan overføres til anden beskæftigelse, hvor smittefaren over for befolkningen er væsentlig ringere, eller om han skal afskediges, i hvilket tilfælde der vil tilkomme ham den efter pensionsalderen normerede pension. I øvrigt gælder også med hensyn til disse forhold reglen i § 29, stk. 2.

Stk. 3. I tilfælde, hvor en grønlandsk tjenestemands overordnede måtte formode, at den grønlandske tjenestemand er lidende af smittefarlig tuberkulose, er det dennes pligt snarest at foranledige den pågældende undersøgt af distriktslægen, ligesom det er lægens pligt, når han måtte konstatere smittefarlig tuberkulose af ovenfor præciserede karakter hos den grønlandske tjenestemand, snarest at meddele dette til den pågældendes foresatte til nævnte foranstaltnings iværksættelse.

§ 40. Der tilkommer ægtefællen efter en grønlandsk tjenestemand efterindtægt i 3 måneder efter udgangen af dødsfaldets måned. Ægtefællen oppebærer i denne tid den afdødes fulde løn eller pension ved dødsfaldet.

Stk. 2. Såfremt ægtefælle ikke efterlades, tilfalder samme ret den grønlandske tjenestemands uforsørgede børn under 18 år, forudsat at disse ved dødsfaldet var undergivet den pågældendes forældremyndighed. Hvis den grønlandske tjenestemand afgår

ved døden som følge af tilskadekomst i tjenesten, og dødsfaldet indtræffer som umiddelbar følge af tilskadekomsten, vil efterindtægten omfatte et tidsrum af 12 måneder efter dødsfaldet.

§ 41. Enkepensionen beregnes efter tjenestemandens pensionsalder samt på grundlag af hans sidst opnåede løn, jfr. §§ 35 og 36, således at der af denne indgår følgende procentdele i pensionsberegningen:

af de første 3 000 kr.	100 pct.
af de følgende beløb over 3 000 kr. indtil 6 000 kr.	90 -
af de følgende beløb over 6 000 kr. indtil 9 000 kr.	80 -
af de følgende beløb over 9 000 kr.	70 -

Stk. 2. Enkepensionen udgør af den i stk. 1 nævnte lønning, der ligger til grund for pensionsberegningen:

når manden var pensionsberettiget og hans pensionsalder udgjorde		
indtil 9 år	37	pct.
fra 9 til 14 -	40	-
- 14 - 18 -	42	-
- 18 - 22 -	44	-
- 22 - 26 -	45	-
- 26 - 28 -	46	-
- 28 - 30 -	47	-
30 år og derover	48	-

Det er dog en betingelse for at opnå enkepension beregnet efter mandens pensionsalder på

22-26 år, at ægteskabet har bestået i mindst	5 år.
26-28 år, at ægteskabet har bestået i mindst	10 -
28-30 år, at ægteskabet har bestået i mindst	15 -
30 år og derover, at ægteskabet har bestået i mindst	20 -

Stk. 3. Dersom den grønlandske tjenestemand er omkommet ved udførelsen af sin tjeneste eller afgået ved døden som følge af tilskadekomst i tjenesten eller har været pensioneret af sådan årsag, jfr. § 38, tilkommer der — uden hensyn til mandens alder og tjenestetid samt ægteskabets varighed — enken den for højeste pensionsalder fastsatte enkepension.

Stk. 4. Enker er ikke berettigede til pension, når ægteskabet er indgået på mandens dødsleje. Det samme er tilfældet,

hvor ægteskabet er indgået efter mandens fyldte 55. år, såfremt hustruen var 20 år yngre end manden.

Stk. 5. Såfremt ægteskabet er indgået efter mandens fyldte 60. år, eller efter at han var afskediget med pension, er enken ikke berettiget til pension.

Stk. 6. Enkepension løber fra det tidspunkt, hvor efterindtægten ophører.

Stk. 7. For en enke, som er grønlandsk tjenestemand, nedsættes pensionen med det halve af den hende som grønlandsk tjenestemand tilkommende lønning, dog ikke til under halvdelen af pensionen. Når sådanne enker afskediges, oppebærer de kun den største af de pågældende 2 pensioner.

Stk. 8. Enkepensionen bortfalder, når enken indgår nyt ægteskab, men opstår påny, hvis hun atter bliver enke.

§ 42. Den, der bliver enke efter en grønlandsk tjenestemand uden at være berettiget til enkepension som følge af, at manden ikke havde erhvervet pensionsalder til opnåelse af ordinær pension, jfr. § 41, stk. 2, er berettiget til et beløb svarende til 2 års løn beregnet på grundlag af den grønlandske tjenestemand sidst udbetalte lønningsindtægt, jfr. §§ 12, 13 og 35. Denne ydelse udbetales enken fra udløbet af efterindtægtsperioden med månedlige beløb, der ikke overstiger den til laveste pensionsalder efter § 41, stk. 2, svarende enkepension på udbetalingstidspunktet. Ministeren for Grønland kan tillade, at beløbet udbetales over en kortere periode eller på én gang, såfremt det godtgøres, at hensynet til enkens fremtidige erhvervsvirksomhed gør det fornødent eller i høj grad ønskeligt.

§ 43. Retten til enkepension berøres ikke af, at separation har fundet sted.

Stk. 2. Når en grønlandsk tjenestemand ægteskab efter at have bestået i mindst 5 år ophæves ved skilsmisse, bevarer den fraskilte hustru sin ret til enkepension, medmindre det i skilsmissevilkårene er fastsat, at der ikke tillægges hende underholdsbidrag, eller der i øvrigt i det enkelte tilfælde måtte være truffet bestemmelse om, at hun ikke skal bevare enkepensionsretten. For så vidt der herefter tilkommer den fraskilte hustru ret til enkepension,

optages der i bevillingen eller dommen en udtrykkelig bestemmelse herom. Den trufne afgørelse kan ikke ændres i medfør af § 71 i lovebekendtgørelse nr. 28 af 15. februar 1955 om ægteskabs indgåelse og opløsning. Såfremt det den fraskilte hustru tillagte underholdsbidrag ifølge skilsmissevilkårene måtte være gjort tidsbegrænset, er hun kun berettiget til at oppebære enkepension i det tidsrum, i hvilket hun ville have været berettiget til underholdsbidrag.

Stk. 3. Har tjenestemanden indgået nyt ægteskab, og er såvel hans fraskilte hustru som enken berettiget til enkepension, deles denne imellem dem i forhold til det antal påbegyndte år, hvori hver af dem har været gift med tjenestemanden; den enkeltes andel skal i det mindste udgøre $\frac{1}{3}$ af enkepensionen, jfr. dog bestemmelsen i stk. 6.

Stk. 4. Den fraskilte hustrus ret til enkepension bortfalder, når hun indgår nyt ægteskab, og indtræder ikke påny, selv om dette senere ophører ved dødsfald eller skilsmisse.

Stk. 5. Efter mandens død er bortfald af pensionsretten for den ene hustrus vedkommende ved dødsfald, nyt ægteskab eller på anden måde uden betydning for den anden hustrus pensionsforhold. Er *don* fraskilte hustrus andel i pensionen begrænset til et bestemt tidsrum, jfr. stk. 2, sidste punktum, indtræder enken dog med ophøret af dette tidsrum i den fraskilte hustrus pensionsandel.

Stk. 6. Foranstående regler finder tilsvarende anvendelse, for så vidt tjenestemanden ved sin død efterlader sig flere fraskilte hustruer; i tilfælde, hvor enkepensionen skal deles imellem flere end to berettigede, finder en lighedling sted.

Stk. 7. Såfremt enken allerede ved ægteskabets indgåelse oppebar egenpension, tilfalder hele enkepensionen den eller de fraskilte hustruer.

Stk. 8. Såfremt tjenestemanden afskediges uden pension, har den fraskilte hustru, bortset fra det i stk. 2, sidste punktum, omhandlede tilfælde, ret til $\frac{1}{3}$ af de ham i henhold til § 33, stk. 2, tilkommende pensionsbidrag. Har manden indgået nyt ægteskab, og er også den nye hustru berettiget til ved hans død at oppebære pension efter ham, er den fraskilte hustru dog kun berettiget til en efter reglerne i stk. 3 fast-

sat andel i nævnte tredjedel af pensionsbidragsbeløbet. Er der flere fraskilte hustruer, kommer bestemmelsen i stk. 6 til anvendelse.

Stk. 9. Så længe den i stk. 2 omhandlede afgørelse ikke behørigt anmeldes over for ministeriet for Grønland, kan dette med frigørende virkning udbetale pensionen til enken. Endvidere kan i så tilfælde det ved tjenestemandens fratreden uden pension i henhold til § 33, stk. 2, tilbagebetalte pensionsbidragsbeløb med frigørende virkning udbetales til manden.

Stk. 10. Den ret, som efter § 44, stk. 1, er tillagt en enke til pensionstillæg for børn af den afdøde grønlandske tjenestemand, tilkommer også den grønlandske tjenestemand fraskilte hustru, som har ret til enkepensionen. Er den fraskilte hustru efter reglerne i stk. 2 ikke berettiget til enkepension, tillægges der hende for de børn, over for hvilke den grønlandske tjenestemand havde forsørgerpligt, en pensionsydelse af den i § 44 fastsatte størrelse, idet dog bestemmelsen i § 44, stk. 2 finder tilsvarende anvendelse, for så vidt hun har indgået nyt ægteskab.

§ 44. Der tilkommer en egenpensionist et tillæg til pensionen på 1 000 kr. årlig for hvert barn under 16 år (herunder stedbørn og adoptivbørn). For mandlige egenpensionister kommer i denne henseende kun ægte børn i betragtning foruden stedbørn og adoptivbørn. Tilsvarende børnepensionstillæg ydes til enkepension for børn (herunder stedbørn og adoptivbørn) af den afdøde grønlandske tjenestemand. Egen- eller enkepension kan i forbindelse med de nævnte tillæg ikke overstige $\frac{3}{4}$ af den til grund for pensionens beregning liggende sidste lønningsindtægt, jfr. § 36, stk. 1, 1. punktum, ligesom der kun kan ydes et børnepensionstillæg for hvert barn. Børnepensionstillægget udbetales indtil barnets fyldte 16. år, men denne aldersgrænse kan dog med ministeriet for Grønlands godkendelse i det enkelte tilfælde forhøjes indtil det 18. år, når forsørgelsen fortsættes til gennemførelse af en offentlig godkendt uddannelse, og forholdene i øvrigt i særlig grad taler for en dispensation.

Stk. 2. Når enkepension bortfalder eller er bortfaldet på grund af nyt ægteskab,

kan pensionstillæg for børn ifølge bestemmelse af ministeren for Grønland bevares eller påny tilstås, når det godtgøres, at de økonomiske forhold i det nye ægteskal) er sådanne, at hensynet til børnenes forsvarlige opdragelse gør det fornødent eller i høj grad ønskeligt.

Stk. 3. Pensioner af tilsvarende størrelse som nævnt i stk. 1 tilkommer ligeledes en afdød kvindelig grønlandsk tjenestemands børn, for så vidt hun ved dødsfaldet alene havde forældremyndigheden over disse børn, og forældremyndigheden ikke overgår til faderen. I endvidere kan — uden for de nævnte tilfælde — sådanne pensioner tilstås en afdød kvindelig grønlandsk tjenestemands børn, for så vidt faderen ikke er statsansat eller statspensionist og er ude af stand til at forsørge de fælles børn.

§ 45. Fader- og moderløst barn (herunder adoptivbørn) efter en grønlandsk tjenestemand ydes en børnepension på 1 600 kr. årlig.

Børnepension udbetales indtil det 16. år, men denne aldersgrænse kan dog med ministeriet for Grønlands godkendelse i det enkelte tilfælde forhøjes indtil det 18. år, når forsørgelsen fortsættes til gennemførelse af en offentlig godkendt uddannelse, og forholdene i øvrigt i særlig grad taler for en dispensation.

Stk. 2. Efterlader en grønlandsk tjenestemand sig en enke, der ikke er berettiget til enkepension som følge af, at manden ikke havde erhvervet pensionsalder til opnåelse af ordinær pension, udbetales der — under i øvrigt tilsvarende betingelser, som gælder for udbetaling af børnepensionstillæg til enkepension, jfr. § 44 — børnepension på 1 600 kr. årlig for hvert barn (herunder stedbørn og adoptivbørn) af den grønlandske tjenestemand. Sådant børnepension kan for en grønlandsk tjenestemands efterladte børn ikke overstige 3/4 af hans sidste lønningsindtægt, jfr. § 36, stk. 1, 1. punktum.

Kapitel VIII.

Boliggodtgørelse og tjenesteboliger.

§ 46. En grønlandsk tjenestemand er pligtig til at bebo en ham anvist tjeneste-

bolig og underkaste sig de for disse boliger til enhver tid gældende bestemmelser.

Stk. 2. Der skal i lønnen fradrages et boligbidrag, hvis størrelse fastsættes af ministeren for Grønland.

Kapitel IX.

Overgangsbestemmelser.

§ 47. De grønlandske tjenestemænds lønningsanciennitet i de i §§ 3-11 anførte lønningsklasser fastsættes efter følgende regler:

Forsørgere: De pågældende grønlandske tjenestemænd indplaceres på det løntrin, som i den nye lønningsklasse ligger nærmest over deres bruttoløn (eksklusive stedtillæg og personlige tillæg, men inklusive brændselstillæg som for Sydgrønland) umiddelbart før nærværende bekendtgørelses ikrafttræden med tillæg af 14 pct. af den pensionsgivende lønning.

Forsørgere i de hidtidige lønningsklasser 2 a, 2 1) og 3 uden danskstillæg indplaceres på samme løntrin som forsørgere med danskstillæg i samme lønningsklasse og med samme anciennitet.

ke-forsørgere indplaceres på samme løntrin som forsørgere i samme lønningsklasse og med samme anciennitet.

Stk. 2. Efter indplaceringen i ny lønningsklasse opnås første alderstillæg senest på det tidspunkt, da alderstillæg ville være opnået i den hidtidige lønningsklasse. Såfremt grønlandske tjenestemænd på forskellige løntrin i den hidtidige lønningsklasse efter foranstående regler overføres til samme løntrin i den nye lønningsklasse, kan kun de tjenestemænd, der er placerede på det højeste af de pågældende løntrin i den hidtidige lønningsklasse opnå alderstillæg efter foranstående regel. De øvrige grønlandske tjenestemænd opnår første alderstillæg efter de almindelige frister herfor i nærværende bekendtgørelse.

Stk. 3. Grønlandske tjenestemænd, hvis stilling ved bekendtgørelsens ikrafttræden oprykkes til højere lønningsklasse, indplaceres efter foranstående regler i den hidtidige stillings nye lønningsklasse, hvorefter indplacering i den højere lønningsklasse sker under anvendelse af nærværende bekendtgørelses § 25.

§ 48. Personer, der oppebærer pension i henhold til bekendtgørelse af 15. oktober 1946 med senere ændringer om grønlandske bestillingsmænd, får i finansåret 1958-59 beregnet pensionen efter de hidtil gældende regler, således at der i det nævnte finansår udbetales de pågældende reguleringstillæg i henhold til bekendtgørelse af 19. august 1953 om reguleringstillæg til bestillingsmænd samt midlertidig tillæg med de i bekendtgørelse af 15. april 1957 om midlertidig løntillæg til bestillingsmænd anførte satser.

§ 49. Personer der oppebærer honorar i henhold til kapitel 111 i bekendtgørelse af 15. oktober 1946 med senere ændringer om grønlandske bestillingsmænd, får i finansåret 1958-59 beregnet honoraret efter de hidtil gældende regler, således at der i det nævnte finansår udbetales de pågældende reguleringstillæg i henhold til bekendtgørelse af 19. august 1953 om reguleringstillæg til bestillingsmænd.

§ 50. Ved nærværende bekendtgørelses ikrafttræden ophæves bekendtgørelse af

15. oktober 1946 med de sig dertil sluttende bekendtgørelser med undtagelse af de bestemmelser, som udtrykkelig opretholdes ved nærværende bekendtgørelse.

§ 51. Denne bekendtgørelse træder i kraft straks.

Stk. 2. De i denne bekendtgørelse indeholdte lønningsregler og dermed samhørende bestemmelser har virkning fra 1. april 1958 for grønlandske tjenestemænd, der var ansat den nævnte dato, og fra ansættelsestidspunktet for grønlandske tjenestemænd, der er ansat efter nævnte dato, men før bekendtgørelsens ikrafttræden.

§ 52. Ved fortolkningen af de enkelte bestemmelser i nærværende bekendtgørelse bliver der at hense til formuleringen af de tilsvarende bestemmelser i lov nr. 154 af 7. juni 1958 om lønninger og pensioner m. v. til statens tjenestemænd for så vidt disse bestemmelser er udførligere eller mere specialiserede end i nærværende bekendtgørelse.

Bemærkninger til udkast til bekendtgørelse om grønlandske tjenestemænd.

Kap. I.

ad §§ 1 og 2.

Bestillingsmandsbekendtgørelsen af 1946 indeholder i kap. I ansættelsesbetingelserne for bestillingsmænd. Da der ikke fremtidig vil blive nyansatte bestillingsmænd, er det i det foreliggende bekendtgørelsesudkastets kap. 1, § 1, blot anført, hvem der falder ind under begrebet grønlandske tjenestemænd. Da der derimod intet er til hinder for, at der kan foretages oprykninger af de grønlandske tjenestemænd til højere lønningsklasser, eller eventuelt nedrykninger til lavere lønningsklasser, er det i § 2 fastslået, at sådanne oprykninger eller nedrykninger foretages af ministeren for Grønland.

Kap. II.

ad §§ 3-11.

De anførte lønninger og indplaceringen i de enkelte lønningsklasser svarer til det i betænkningens udkastet foreslåede.

De omhandlede lønninger er bruttolønninger og

er fastsat under hensyntagen til, at brændselstillæg samt danskstillæg ikke længere ydes. Endvidere er lønnen gjort ens for forsørgere og ikke-forsørgere.

ad §§ 12, 13 og 14.

Reguleringstillægs- og overenskomststillægsordningen er i overensstemmelse med betænkningens udkastet fastsat på samme måde som de for statens tjenestemænd i loven af 7. juni 1958 om lønninger og pensioner m. v. til statens tjenestemænd fastsatte ordninger.

ad § 15.

Bestemmelsen svarer til bestillingsmandsbekendtgørelsens § 27.

ad § 10.

Bestemmelsen afløser bestillingsmandsbekendtgørelsens § 29. Da der ikke længere ydes brændselsgodtgørelse, og da brændselsgodtgørelsens værdi hidtil har været større i Øst- og Nordgrønland samt i de vestgrønlandske kommuner nord for Sukkertoppen kommune, foreslås, at der til udligning af denne forskel ydes de grønlandske tjenestemænd,

der gør tjeneste de pågældende steder, et yderligere stedtillæg på 250 kr. årlig. Ligeledes foreslås, at stedtillægget for Umanak kommune fastsættes til samme beløb som for Upernavik kommune, jfr. lov af 7. juni 1958 om normering og klassificering af statstjenestemandstillinger § 163.

ad § 17.

Bestemmelsen svarer til bestillingsmandsbekendtgørelsens § 30.

Kap. III.

ad § 18.

Bestemmelsen svarer til besfillingsinandsbekendtgørelsens § 31.

ad § 19.

Bestemmelsen afløser besfillingsinandsbekendtgørelsens § 32. De foreslåede ændringer sigter til at tilvejebringe overensstemmelse med den i Grønland gældende adgang til at opnå statslån til boligbyggeri.

Kap. IV.

ad § 20.

Bestemmelsen svarer til bestillingsmandsbekendtgørelsens § 33. Det er dog foreslået, at de af ministeren for Grønland fastsatte regler om arbejdstid, betaling for særlige arbejder, overarbejdsbetaling m. v. bør forelægges finansministeriet til udtalelse, forinden de sættes i kraft.

Kap. V.

ad § 21.

Bestemmelsen afløser bestillingsmandsbekendtgørelsens §§ 34 og 35 og svarer til de her i landet i almindelighed gældende ferieregler.

Under hensyn til de store afstande og hidtil gældende praksis har man i § 21, stk. 4, foreslået adgang til at opsummere ferie samt at yde frirejse for den grønlandske tjenestemand og hans husstand til besøg på hjemstedet.

ad § 22.

Bestemmelsen svarer til bestillingsmandsbekendtgørelsens § 36.

ad § 23.

Bestemmelsen svarer til besfillingsinandsbekendtgørelsens § 37 bortset fra, at tjenestefrihed af længere varighed kun kan tilstås med godkendelse af ministeren for Grønland.

ad § 24.

Bestemmelsen afløser besfillingsinandsbekendtgørelsens § 38. De foreslåede ændringer går nærmere

ud på, at sondringen mellem forsørgere og ikke-forsørgere og mellem hospitalsindlagte og ikke-hospitalsindlagte ophæves, således at lønnen — hvor ikke ganske særlige forhold gør sig gældende — ned sættes til 3/4, når en grønlandsk tjenestemand har været sygemeldt i 6 måneder inden for 12 på hinanden følgende måneder.

Kap. VI.

ad § 25.

Bestemmelsen afløser bestillingsmandsbekendtgørelsens § 39. De foreslåede ændringer sigter til at tilvejebringe overensstemmelse med de for tjenestemænd gældende regler.

ad § 20.

Bestemmelsen afløser bestillingsmandsbekendtgørelsens § 40. De foreslåede ændringer sigter til at tilvejebringe overensstemmelse med de for tjenestemænd gældende regler.

Kap. VII.

ad § 27.

Bestemmelsen svarer til bestillingsmandsbekendtgørelsens § 41.

ad § 28.

Bestemmelsen svarer til bestillingsmandsbekendtgørelsens § 42.

ad § 29.

Bestemmelsen svarer til bestillingsmandsbekendtgørelsens § 43.

ad § 30.

Bestemmelsen afløser bestillingsmandsbekendtgørelsens § 44. De foreslåede ændringer sigter til så vidt muligt at tilvejebringe overensstemmelse med de i tjenestemandsløven gældende regler.

ad § 31.

Bestemmelsen svarer til bestillingsmandsbekendtgørelsens § 45.

ad § 32.

Bestemelsen afløser bestillingsmandsbekendtgørelsens § 46 og er affattet under hensyn til den siden bestillingsmandsbekendtgørelsens udfærdigelse gennemførte administrative nyordning.

ad § 33.

Bestemmelsen afløser bestillingsmandsbekendtgørelsens § 47, og de foreslåede ændringer sigter til at tilvejebringe overensstemmelse med de for tjenestemænd gældende regler, jfr. i øvrigt det i betænkningssudkastet anførte.

ad § 34.

Bestemmelsen svarer til bestillingsmandsbekendtgørelsens § 48.

ad §§ 35 og 36.

Bestemmelserne afløser bestillingsmandsbekendtgørelsens §§ 49 og 53. De foreslåede nye regler er fastsat i overensstemmelse med de for tjenestemænd gældende bestemmelser vedrørende beregning af pension, og synspunktet har været, at man ved fastsættelsen af pensionsstatseme har søgt opnået, at pensionerede grønlandske tjenestemænd stort set opnår samme pension som hidtil.

ad § 37.

Bestemmelsen er ny, men svarer til hidtil gældende praksis.

ad § 38.

Bestemmelsen afløser bestillingsmandsbekendtgørelsens § 53, sidste stk. Paragraffens andet stykke sigter til at bringe overensstemmelse med § 62, stk. 3, i loven af 7. juni 1958 om lønninger og pensioner m. v. til statens tjenestemænd.

ad § 39.

Bestemmelsen afløser bestillingsmandsbekendtgørelsens § 54, men er udvidet til at gælde for samtlige grønlandske tjenestemænd. Samtidig er der dog også sket en begrænsning, jfr. det i § 38, stk. 2, anførte om, at grønlandske tjenestemænd, der er afskediget med pension i henhold til nærværende bestemmelse, men som atter er tjenstdygtige, skal beskæftiges med passende arbejde.

ad § 40.

Bestemmelsen afløser bestillingsmandsbekendtgørelsens § 50. De foreslåede ændringer sigter til at tilvejebringe overensstemmelse med § 75, stk. 1, i lov om lønninger og pensioner m. v. til statens tjenestemænd.

ad § 11

Bestemmelsen afløser bestillingsmandsbekendtgørelsens § 51. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til §§ 35 og 36.

ad § 42.

Bestemmelsen er ny og svarer til § 64, stk. 5, i lov af 7. juni 1958 om lønninger og pensioner m. v. til statens tjenestemænd.

ad § 43.

Bestemmelsen er ny og svarer til de for tjenestemænd gældende regler, jfr. § 67 i lov af 7. juni 1958 om lønninger og pensioner m. v. til statens tjenestemænd.

ad §§ 44 og 45.

Bestemmelserne afløser bestillingsmandsbekendtgørelsens § 52. Det bemærkes særligt, at størrelsen af børnepensionstillægget er fastsat efter samme regler som lønningerne og forhøjet fra 240 til 1 000 kr. for hvert barn under 16 år, og i tilfælde, hvor begge forældre er afgået ved døden, fra 240 kr. til 1 600 kr. for hvert barn under 16 år.

Kap. VIII.

ad § 46.

Bestemmelsen afløser bestillingsmandsbekendtgørelsens § 56.

Kap. IX.

ad § 47.

Bestemmelsen er ny og er i overensstemmelse med det i betækningsudkastet anførte vedrørende indplacering af de enkelte grønlandske tjenestemænd.

ad § 48.

Bestemmelsen er ny og svarer til § 122 i loven af 7. juni 1958 om lønninger og pensioner m. v. til statens tjenestemænd.

ad § 49.

T bestillingsmandsbekendtgørelsens kap. IIT, §§20-24, er der medtaget honorarer til forskellige ansatte, der ikke er bestillingsmænd, og da disse ansatte i øvrigt ikke har nogen af de bestillingsmændene tilkommende rettigheder, anses det for formålstjenligt fremtidig at fastsætte deres honorarer ved særlig bekendtgørelse.

ad § 50.

Tntet at bemærke.

ad § 51.

Bestemmelsen er i overensstemmelse med betækningsudkastet.

ad § 52

Tntet at bemærke.

